

Niech żyje
rząd robotniczy
i włościański!

Warunki prenumeraty:

w Warszawie z odnośnieniem
miesięcznie Mk. 7800.—
bez odnośnienia . 6900.—
na prowincji miesięcz. 7800.—
Zagranicą . 12000.—

ROBOTNIK

CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Niech żyje
Socjalizm!

Ceny ogłoszeń:

Ogłoszenia w tekście (przed kron.) Mk. 500
Nekrologi . 200
zwykłe . 200
drobne za jeden wyraz . 100
Ceny ogłoszeń należy rozumieć
za wiersz wysokości 1 milimetra
Dla poszukujących pracy 50% rabatu
Ogłoszenia w niedzielę o 25% drożej
Fantazyjne i tabele (bilanse) 50%
Ogłoszenia przyjęte po zamknięciu
Administracji o 10% drożej
Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje
wszystkie przyjęte ogłoszenia od
dnia zmiany cen bez uprzedniego za-
wiadomienia
Za terminowy druk ogłoszeń Admini-
stracja nie odpowiada.

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 — 2 po poł. Za zwrot rękopisów redakcja nie odpowiada. Telefon Redakcji 176-70, Admin. 120-13.

Redakcja i Administracja: Warecka 7

Konto czekowe P. K. O. Nr. 175

Numer pojedynczy 300 mk.

Administracja czynna od 9 do 5-ej bez przerwy. Kasa czynna od 11 do 2. Rachunki płatne w srody.

Front wojenny w zagł. Ruhry.

Śmiało mówić można o froncie wojennym w zagł. Ruhry, gdyż toczą się tam akcja ma wszelkie znamiona wojny, z tą jedynie różnicą, że jedna ze stron wojujących zamiast oręża, posługuje się oporem biernym i sabotażem. Poza tym jednak, mimo, że stosunki dyplomatyczne między Francją a Niemcami nie są zerwane, w obu krajach, poza „placem boju” panuje nastrój wojenny, żywo przypominający lata wielkiej wojny. Te same opowieści o barbarzyńskim zachowaniu się wojsk okupacyjnych w prasie niemieckiej; te same akcje bojkotowe wobec obywateli wrogich państw, wobec ich kultury i sztuki; ten sam wyczekujący stosunek państw, nie biorących czynnego udziału w walce, a będących zdania, że nie czas jeszcze na interwencję; ten sam upór Francji i Niemiec i zapewnienia, że walka musi się skończyć „naszym” zwycięstwem; ten sam wreszcie zapał „patriotyczny” klas posiadających, wieszczących nieprawomyślność u tych grup i osób, które z trwogą patrzyły w przyszłość i pragnęłyby znaleźć wyjście z ciężkiej, stale pogarszającej się sytuacji. Taki los spotkał np. tow. Breitscheida, który w Londynie wyraził m. in. gotowość socjalistów niemieckich do rozpoczęcia układow, nie uwalniając tego — wbrew stanowisku rządu niemieckiego — od warunków wycofania się wojsk okupacyjnych. Redakcja niemiecka zarzuca Breitscheidowi zdradę stanu i wola o represje. Zupełnie jak w czasie wojny europejskiej.

Okupacja trwa już miesiąc. Jakież jej bilans? Przypuszczenia, że zanoszą się na walce przewlekłą sprawdzają się. Skutki tej walki, pozostawionej „samej sobie”, nie dadzą się więc wcale przewidzieć. Obecnie sytuacja jest taka, że oba fronty pracują z największym nabeżeniem i obie strony patrzą z „otuchą” w przyszłość. Francuzi coraz więcej rozszerzają teren okupacji poza zagłębem Ruhry i wkroczyli już do Badenu, biorąc we władanie linie kolejową, prowadzącą z Frankfurtu do Bakoletu, następnie obsadzili miasta portowe Wesel i Emmerich nad Renem. Samo zagłębienie jest już całkowicie odcięte od reszty Niemiec, dokąd żadne transporty węgla nie dochodzą. A dalej zakazano wywozić surowiec dla przetwarzania na fabrykaty w zakładach przemysłowych Niemiec.

Jednocześnie utrudniony jest bardzo dowóz żywności z Niemiec do zagłębienia, gdyż jedna tylko główna linia kolejowa jest czynna i trzeba posilkować się samochodami ciężarowymi.

Francuzi wydają cały szereg rozporządzeń, rozkazów i ustaw, które przeważnie pozostają na papierze, gdyż wobec oporu ludności i niewystarczającej liczebności władzy okupacyjnej niema możliwości skłonić Niemców do posłuchu.

A opór ten również wzmacnia się, front „bierny” także pracuje usilnie nad udaremnieniem wysiłków francuskich. Na czele tego frontu stoją organizacje robotnicze. Tylko w pierwszych kilku dniach okupacji przemysłowej i wysocy urzędnicy niemieccy znaleźli się niespodziewanie dla siebie samych w roli „bohaterów”. Dziś głośno się szepce o tajnych rokowaniach przemysłowców niemieckich z francuskimi.

o możliwości porozumienia kapitalistycznego ponad głowami rządów. Niewiadomo, ile w tem prawdy, faktem jednak jest, że robotnicy zagłębienia ujęli w swe ręce kierownictwo walki opornej. Z gazet robotniczych wyczytać można, że walka ta jest zorganizowana planowo i szczegółowo, że organizacje zagłębienia działają w ścisłym porozumieniu z organizacjami centralnymi, korzystając z wielkich źródeł pomocy tych ostatnich. Jak na „prawdziwej” wojnie, plany oporu robotniczego trzymane są, oczywiście, w tajemnicy.

Taktyka okupantów wobec niemieckich organizacji robotniczych jest narazie wyczekująca. Szerzy się masowa propaganda na korzyść Francji i Belgii, ale nie przyniesie to większych rezultatów, gdyż wszystkie organizacje robotnicze, z wyjątkiem komunistów, zajmują jednolite i zdecydowane stanowisko.

Miesięczny bilans okupacji jest więc taki, że Francja nie może jeszcze wykazać się żadną wygraną, żadnym zwycięstwem. Poczyniono i czyni się nadal wielkie wkłady w przedsięwzięcie, które dotychczas żadnej nie dało korzyści i którego dochodowość w przyszłości jest narazie zagadką. Koszta okupacyjne są olbrzymie, a ponoszą je dotychczas obywatele francuscy.

Alle pamiętać trzeba, że to dopiero początek zmagania francusko-niemieckiego. Im więcej Francja angażuje się w sprawę okupacji, im więcej czyni wkładów — tem bardziej utrwała się pozycja, iż trzeba walczyć „do końca”, tem drażliwszy staje się prestiż państwowy, tem niecierpliwszą ludność, kołysana nadziejami zwycięstwa.

Z drugiej strony Niemcy nie będą mogli wytrzymać zbyt przedłużającej się okupacji. Zagłębienie Ruhry jest najważniejszym ośrodkiem przemysłu niemieckiego. Ubytek tego obszaru paraliżuje życie przemysłowe Niemiec. paraża Niemcy na olbrzymie straty, tem większe, że rząd dbać musi o wyżywienie ludności zagłębienia i utrzymanie nastroju bojowego. O trudnościach, wywołanych okupacją, świadczy najlepiej to, że socjaliści żądają powrotu do stosunków aprowizacyjnych z okresu wojny. Kiedy to Niemcy były zablokowane przez Ententę.

Istnieje więc groźne niebezpieczeństwo, że w miarę, jak zaciekleść obustronna wzrastać będzie, a zewnątrz żadnej nie będzie interwencji — starcie francusko-niemieckie doprowadzić może do katastrofy. Istnieje obawa, że postawa władz okupacyjnych wobec robotników zagłębienia może ulec zmianie, a walka stron wyrodzić się może w krwawą wojnę partyzancką. A co gorsza: że okupacja zamieni się w aneksję, do czego stery pravicowe Francji świadomie dążą.

Jedynym więc wyjściem z sytuacji trudnej i nad wyraz niebezpiecznej jest jaknajszybsze nawiazanie rokowań, do czego wzywa socjaliści. Istnieje, niestety, obawa, że o konieczności tej przekonają się rządy i klasy posiadające państw zainteresowanych wówczas, gdy będzie już za późno.

J. M. B.

Chjena w obronie lichwy agrarnej.

Ze zgrupowani w Chjenie obszarnicy, spekulanci, paskarze bronią się zajadle przeciw wszystkiemu, co dąży do ograniczenia zdzierstwa, uprawianego przez nich na ludności, sto dla każdego rzecz jasna.

Stąd pochodzi, że prasa endecka z taką nietajoną złością, przyjęła powołanie do życia nadzwyczajnego Komisarjatu do walki z drożyzną.

Gdybyż na czele tego Komisarjatu widział Chjena kogoś ze swoich, w guście p. Michalskiego, siedziałaby cicho w nadziei, że ten „swój” z walki z drożyzną zrobi taką samą oburzającą komedję, jak zrobił p. Michalski...

Ale gdy kierownictwo Komisarjatu dostało się tym razem w ręce człowieka nie z chjeńskiego obozu, w dodatku socjalisty, tego Chjena Rządowi „lewicowemu” przebaczyć nie może, bo to już najoczywistsza „szkoda narodowa”.

Dlatego to od pierwszej chwili powołania tego Komisarjatu w prasie chjeńskiej zaroilo się od najrozmaitszych napaści, jakkolwiek nie zaczął on jeszcze działać...

Tak np. „Gazeta Warszawska” zamieściła artykuł p. t. „Komedia walki z drożyzną”, w którym — fałszując sens słów wypowiedzianych przez Komisarza tow. Hartleba na pewnym wiecu drożyznianym — usiłuje dowodzić, że to rzekomo sami socjaliści przynajmniej, iż toczona przez nich walka z drożyzną „do niczego nie prowadzi (!)”... Dalej twierdzi „Gaz. War.”, że walkę z drożyzną uniemożliwia tylko „stan emisji bilatów i kursów walut”, że takie środki jak sekwestr żywności należy „rzucić między rupiecie”, że produkty rolne nie drożeją tak jak przemysłowe, że zboże u nas „tańsze jest” (!), niż na rynku światowym w końcu, że drożyzna artykułów żywności jest — normalna i usprawiedliwiona!...

Jeżeli pisma endeckie bronią interesów lichwiarzy rolnych, to to nikogo nie zdziwi; na to właśnie są organami paskarskimi. Jeżeli jednak dla tej obrony fałszują cudze słowa, przekręcają fakty i rzeczywistość i tak manipulują „statystycznymi” cyframi, by ludzom mydląc oczy — tedy trzeba to przygwoździć!

Pisze np. „Gaz. War.”, że drożyznę wywołuje „stan emisji i kurs waluty”. Słiznie! A któż to, jak nie wielcy właściciele spekulanci, jak nie obszarnicy i kapitaliści — kregostup Chjeny — zmusza państwo do coraz to nowej emisji marek?!

I w dwójaki właśnie sposób chjeński obóz państwo ze skóry obdziera: pośrednio i bezpośrednio.

Pośrednio przez ustawiczne śrubowanie cen, przez drożyznę, która od czasu wprowadzenia wolnego handlu, zalecanego tak wrzaskliwie przez prasę endecką, wzrasta coraz szybciej, przybierając już obecnie formę dzikiej anarchii gospodarczej i zmuszając państwo do ustawicznej zwyczajki dodatków drożyznianych dla urzędników i do ciągłego druku marek, wywołującego dalszą ich dewaluację.

Obliczyliśmy przecież niedawno temu, że w placu pracownika państw. średniej kategorii w wysokości np. 400.000 mk. piąca zasadnicza wynosi tylko 1300 mk., a

reszta to dodatki wywołane drożyzną. Była to norma z 1 stycznia b. r. Dziś jest znacznie gorzej!

A któż te dodatki drożyzniane zabiera? Przepływają one tylko przez kieszeń pracownika i płyną do bezdennych worków obszarnika, spekulanta, paskarza a więc tych właśnie, których prasa chjeńska tak broni...

W taki to sposób pośredni, agrariusze i kapitaliści, drą z państwa skórę...

Ale naciągają oni państwo i wprost, bezpośrednio — na miliardowe kredyty. Gdyby zliczyć wszystkie te subsydia, jakie obszarnicy i wielcy przemysłowcy wyciągali dotąd od państwa na... „podniesienie produkcji krajowej” otrzymalibyśmy setki miliardów i zobaczylibyśmy, dla kogo to również pracuje maszyna drukarska, bijąca nowe banknoty... Dziś prasa chjeńska z właściwym sobie bladeńskim cynizmem, z każdej nowej emisji pieniędzy papierowych, czyni zarzuty „rządowi lewicowemu”. Ale przemilcza, ile to z tych wszystkich emisji utonęło w kieszeniach wielkich agrariuszów i kapitalistów...

Powiedział to dość wyraźnie w oczy spekulantom z prawicy sejmowej minister skarbu Grabski...

Wedle zasad chjeńskiej „miłości Ojczyzny”, drzeć z państwa, to dopiero prawdziwy „patriotyzm”, byle tylko temu państwu nic nie dać!...

To też „patriotyczni ziemianie” dają swej „drogiej ojczyźnie” od morga gruntu podatek 20 razy mniejszy niż przed wojną dawali rządowi, zaborczy!

Ale za to, za zboże i inne produkty rolne biorą ceny o 50 do 70 proc. wyższe, aniżeli przed wojną! Nie licząc miliardów, od państwa wyciągniętych!

„Gaz. Warsz.” ma czoło twierdzić, że ceny produktów rolnych idą „powoli (!), minimalnie (!)” w górę, „niezależnie od spadku waluty”, to zn., że spadek waluty jest rzekomo silniejszy, niż wzrost cen...

Najoczywistsza nieprawda, której najlepiej przeczą liczby. Od 1-go grudnia dolar wzrósł o 310 — 315 procent!

Natomiast zboże w tym samym czasie podrożało o 400 procent!

A więc „niezależnie” od spadku waluty drożeją produkty rolne, ale w tem znaczeniu że lichwiarze agrarni wykorzystują każdą dewaluację w taki oszukańczy sposób, iż śrubują ceny do wysokości, której spadek waluty absolutnie usprawiedliwić nie potrafi...

A organ endecki nazywa tę lichwę bezwstydną „powolnym i minimalnym (!)” wzrostem cen...

Gdy rozchodziło się o łowienie mandatów do Sejmu, obiecywała Chjena swym ogłupiałym wyborcom — powszechną „tańszość” po wyborach...

Tę obietnicę „realizuje” obecnie prasa chjeńska w taki sposób, że broni rozboju dokonywanego na kraju przez paskarzy rolnych a w swych „oświeconych” czytelników przy pomocy fałszywych cyfr i przekręconych faktów wmawia, że produkty rolne są u nas... najtańsze (!).

Kcz.

„Rozwój”, 250 milionów mk. i p. Jastrzębski.

Przed kilku dniami podaliśmy artykuł, w którym ujawniliśmy, że „Rozwój” p. p. Dymowskiego otrzymał od Min. Skarbu 250 milionów marek polskich. Pieniądze te miały pójść na rzeźnię w Henrykowie, rzekomo dla obniżenia ceny mięsa. Oczywiście „Rozwój” ani przez chwilę nie myślał o tym „celu”. Chodziło mu oczywiście, o zasilenie swoich funduszy spekulacyjnych, a zapewne i politycznych — olbrzymią sumą z Kasy Państwa.

Pożyczkę tę „Rozwój” otrzymał w październiku 1922 r., kiedy ministrem skarbu był p. Jastrzębski, a otrzymał ją z funduszu, przeznaczonego... na zwalczanie drożyzny.

Dotychczas „Rozwój” pożyczoną sumę skarbowi nie zwrócił.

Skandaliczna ta sprawa zasługuje na pilną uwagę z kilku punktów widzenia.

Przedewszystkiem — stanowi ona znakomity przyczynek do tego, jak udzielane są kredyty skarbowe kapitałowi i jakie straty olbrzymie wynikają stąd dla skarbu.

Skarb pożyczył p. Dymowskiemu 250 milionów mkp. Ale skarb otrzymał tę sumę z powrotem, kiedy ona będzie miała kilkakrotnie mniejszą wartość. Dla „Rozwoju” — milardy, dla skarbu — olbrzymie straty. Oto sens finansowy takich operacji.

Ale niedość tego. „Rozwój” otrzymał olbrzymią pożyczkę nie w drodze kredytu bankowego. Otrzymał ją z Min. Skarbu ze specjalnego funduszu, przeznaczonego... na zwalczanie drożyzny. Min. Skarb popełnił tu grube nadużycie, gdyż wiedział z góry, że przedsiębiorstwa „Rozwoju” ze zwalczaniem drożyzny nie wspólnego nie mają. Żadnej kontroli nad zużycowaniem tej olbrzymiej sumy przez „Rozwój” nie było. Funduszu drożyznianego nadużyto do zasilenia operacji handlowych oraz agitacji politycznej „Rozwoju”.

Dlaczegoż to uczyniono? Min. Skarbu p. Jastrzębski nie ludzi się chyba ani chwili, na co pieniądze daje. Jeżeli więc dał 250 milionów mkp. „Rozwojowi”, to zrobił to w celach politycznych. Chodziło tu o zrobienie wielkiego prezentu „Chjenie”, aby ją udobruchać i osłabić jej ataki przeciwko ministrowi skarbu, P. Jastrzębski — ów minister „lewicowy”, zdaniem prasy chjeńskiej — nie śmiał odmówić „Chjenie”, gdy ta zwróciła się do niego o olbrzymią pożyczkę pod fałszywym pozorem.

Przy wszystkich swoich innych wdziękach, jest to zarazem fakt *korupcji politycznej*.

Zbliżka i zdaleka.

EX LITERIS — LIBERTAS.

(Z nauki — wolność).

Studenci Wolnej Wszech. Polskiej w Warszawie gwoili powiększenia środków swojej Bratniej Pomocy wydali „Jednodniówkę” o uroczystym łacińskim tytule. Nie wiem, czy pomysł tego tytułu jest ze względów wydawniczych i techniki sprzedaży szczęśliwy. Tytuł łaciński przypomina receptę aptekarską a człowiek boi się niezrozumiałej recepty. Przypuszcza, że tytuł ten odpowiada czemuś gorzkiemu albo słodkiemu jak syrop. Piszę o tym tytule, aby przynajmniej w szeregach czytelników moich strach ten rozproszyc. Kup, czytelniku, książeczka ta nie jest ani gorzka ani obrzydliwie słodka. Przeciwnie, jest pełna głębokiej, szlachetnej treści, owiana całą duchem idealizmu, wiary, nadziei.

Jest to książka optymizmu. Nie poażujesz trudu czytania i wydatku. Pomyśl tylko: w czasie, kiedy pół społeczeństwa przyniera głodem a czwarta część tańczy taniec świętego Wita wokoło ołtarza pod wezwaniem bożka Alkoholu — gromadka idealistów poczęści siwołosych, poczęści — w olbrzymiej części — młodych studentów i studentek — pisze i drukuje „Jednodniówkę”, której treść istotna opiewa: wśród inteligencji jest jeszcze gromada ludzi wierzących w lepsze jutro. Dziwacy! westchnie piękna córka paskarza wracająca o dziewnie rano do domu z zabawy, która była staropolską, czasy Stanisława Augusta przypominająca „feerię”. Warjaci! powie jej ojciec. Szkodnicy! społecznicy — powie towarzyszący im dziennikarz. Alboż oni „w Boga wierzą”? alboż oni w sposób właściwy kochają Ojczyznę?

Ludwik Krzywicki nawiązał do tej mlecznej drogi wiary i nadziei młodzieży wspo-

mnienie tego, co było przed nami. Mleczna droga ma to do siebie, że się nigdy nie zaczyna i nigdy nie kończy. Idealizm nie ma początku, nie ma końca. I w najcięższym zamroczeniu dziejowym, zawsze znajdzie się izdebka, w której żyje Duch ten prawdziwy rewolucjonista. Niema piękniejszego, niema wspanialszego obrazu, przez historię przechowanego, jak ten, pod którym napis głosi: Condorcet. Genjalny ten pedagog, którego czasy Robespierre’a mają na sumieniu, ścigany od siepaczy krwawego obłędu trybunałów rewolucyjnych pisze swoją wiekopomną rozprawę „o postępie ducha ludzkiego”. I szkoła francuska żyje po dziś dzień duchem Condorceta. I on jest twórcą powszechnej szkoły we Francji, urzeczywistnionej sto lat później przez Ferry’ego i Buissonów...

Prof. Ludwik Krzywicki opowiada tedy historię usiłowań, czynionych w Warszawie za czasów carskich w kierunku zdźwignięcia wykładów niezależnych od policyjnego nadzoru i od kozackiego ducha. Ach, jakież to dawne sprawy! Przecież to sprawy z przed laty czterdziestu! Nikogo jeszcze z członków i człopki Bratniej Pomocy W. W. P. nie było na świecie, kiedy już „W. W. P.” żyła w podziemiach życia warszawskiego. Żyła i jaka była podówczas piękna! Francuzi mają przysłowie: najpiękniejszą była Republika... w czasach Cesarstwa! Albowiem była podówczas tylko idea. Idea podówczas — za czasów apostołstwa Mahrburgów i Krzywickich była W. W. P. Schodzili oni do podziemi życia — na którego szerokiej płaszczyźnie tak samo wtedy jak i dzisiaj szalał jarmark karnawałowy i ojcowie dzisiejszych mazurzystów hasali w imię zbawienia ojczyzny pod czułem okiem generał-gubernatorów moskiewskich! Głosili w tych podziemiach słowo prawdy, zrywali z oczu naszych bielma przesądów, budowali w nas ducha, budzili w nas protest przeciw-

ko ohydzie niewoli i głupoty, organizowali nasz charakter, naszą moralność, budzili w nas miłość dla Nauki, dla Prawdy bez zastrzeżeń. Mówimy o podziemiach, ale za prawdę te podziemia były na gwiazdach i gdy dziś o tych czasach wspominam, wydaje mi się, że pływam w przestworzach mlecznej drogi i że zewsząd spadają na mnie gwiazdy.

Niechaj te gwiazdy jaknajdłużej spadają deszczem promiennym, życiodajnym na tę młodzież, która się koło Krzywickich, Kalinowskich, Krasowskich i Błędowskich gromadzi — aby pod ich przewodem gotować się do walki o zasady życia. Wielka

to rzecz umierać za ideę, większa — o młodzi przyjaciele — żyć dla idei.

Wasza „Jednodniówka” rozejdzie się niebawem. Nie darmo żyli w tem społeczeństwie Krzywicki i Mahrburgowie. Ich uczniowie, ich uczennice przypomną sobie, że mu całą wartość życia zawdzięczają. Wiele cnót wygasło w tem powojennem społeczeństwie. Ale nie wszędzie wygasła pamięć i to co jest wyrazem pamięci: wdzięczność. W imię pamięci dla własnej lepszej młodzieży „Jednodniówka” wasza będzie rozkupiona. Nie wątpię na chwilę, że proroctwo moje ziści się.

Henryk Bezmanski.

„Numerus clausus.”

Z OBRAD KOMISJI KONSTYTUCYJNEJ.

Wczoraj odbyło się posiedzenie Komisji Konstytucyjnej, poświęcone sprawie, przekazanej przez Komisję Oświatową — mianowicie, czy wnioski prof. Konopczyńskiego, zawierające wprowadzenie numerus clausus na uniwersytetach (to znaczy, procentowej normy żydów) są zgodne z Konstytucją. Samo zwołanie Komisji na następny dzień po posiedzeniu Komisji Oświatowej było zupełnie niepraktykowaną osobliwością, bo ani referent, ani członkowie Komisji nie byli w stanie przygotować się do poruszanej sprawy. Jednakowoż wszystkie wnioski *tow. Czapińskiego*, zmierzające odłożenia sprawy na kilka dni zostały *obalone* przez solidarny wysiłek Chjeny i przewodniczącego, ks. Lutostawskiego.

Referował prof. Konopczyński, który załatwił się ze sprawą krótko. Wprowadził art. 96 Konstytucji powiada, że „wszyscy obywatele są równi wobec prawa”, jednakowo obowiązkiem państwa jest regulowanie rozmaitych „przerostów” i niesprawiedliwości tak w dziedzinie ekonomicznej, jak i innych. Jeśli by np. kobiety zechciały wykorzystać swoją przewagę liczebną i wybierać same kobiety-posłanki do Sejmu, w takim razie i tu obowiązkiem państwa byłoby uregulowanie tych nienormalnych stosunków, chociażby to wyglądało na pogwałcenie formalnej równości.

Po tym cennym referacie rozpoczęła się długa dyskusja. Imieniem żydów obszernie przemawiał poseł Grünbaum, kładąc szczególny nacisk na art. 7 i 8 Traktatu o mniejszościach.

Tow. dr. Pragier słusznie wskazał, że powoływanie się na Traktat o mniejszościach jest w danym wypadku nietaktem, zwłaszcza że nasza własna Konstytucja całkowicie zapewnia równość obywatelską. Polemizując z referentem tow. P. wskazuje, że Konstytucja zna tylko państwo i obywatela, a nie ugrupowania wyznaniowe i narodowe. Wobec tego upada koncepcja referenta, polegająca na regulowaniu „przerostów” narodowych lub wyznaniowych.

Tow. Czapiński stwierdza, że wnioski referenta są zamachem na demokratyczną Konstytucję Polski. Należy to jasno stwierdzić, a nie maskować się sofistyczną interpretacją Konstytucji. Zresztą endecja w swych pismach („Przegląd Wszechpolski”) otwarcie stawia na porządku dziennym rewizję Konstytucji w duchu nacjonalistycznym. Mówca stwierdza, że propozycje referenta nie doprowadzą do zamierzonego celu (wzgl. pomniejszenia liczebności ży-

dowskiej inteligencji), gdyż żydowska młodzież stworzy sobie własne uczelnie, albo będzie się uczyła zagranicą; zostanie osiągnięty tylko ten cel, iż młodzież żydowska będzie się wychowywała w duchu bezwzględnie wrogiem dla państwa polskiego.

Ks. Lutostawski wygłosił zaiste sofistyczne przemówienie, w którym dowodził, że numerus clausus nie tylko nie jest sprzeczny z Konstytucją, lecz odwrotnie — jest właśnie zabezpieczeniem równości (!) konstytucyjnej, gdy gwarantuje „równość doświadczeń” nauki uniwersyteckiej (!) „Wiedza jest narzędziem narodów”. Mówca przewiduje nawet utworzenie przez żydów własnego żydowskiego uniwersytetu. Ale to nic nie szkodzi — prywatnych szkół wolno zakładać ile się chce; chodzi tylko o to, aby państwo zabezpieczyło równość w swoich zakładach.

P. Dubanowicz powołuje się dla obrony zasad prof. Konopczyńskiego na pruską ustawę „Zur Verstärkung des Deutschtums” (antipolska ustawa). Równości konstytucyjnej nie należy rozumieć tak mechanicznie, jak socjaliści, bo np. w służbie wojskowej też niema równości, skoro ona omija kobiety. Należy skończyć z przepełnieniem żydowskim w niektórych zawodach, jak np. adwokackim i lekarskim, dokąd to żydzi masowo się pakują dlatego, aby protegować pieniądzo i nadużycia. Mówca jednak nie wyjaśnia, jak skończyć z tem przepełnieniem, jeśli żydzi będą studiowali zagranicą lub utworzą własną uczelnię.

Dr. Kiernik (Piast) nie zgadza się z referentem, ale zapowiada własne wnioski, mające na celu wyrównanie niesprawiedliwości wobec niezamożnej młodzieży polskiej, która nie może w należyty sposób korzystać z uniwersyteckiej nauki.

Prof. Rymar (N. D.) dowodzi, że numerus clausus jest właściwie korzystny dla interesów samych żydów (wesołość).

Po przemówieniach Wyzwoleńców Chomińskiego i Śmiarowskiego, który oświadczył, że jeśli tak interpretować Konstytucję, jak to czyni Konopczyński, to można uchwalić nawet monarchję na podstawie republikańskiej konstytucji, — oraz kilku żydów, dalszy ciąg dyskusji odłożono do dnia następnego.

Po ukończeniu posiedzenia p. Kiernik złożył na rece przewodniczącego następujący wniosek:

„Artykuł 85 i 86 ustawy o szkołach akademickich z dnia 13 lipca 1920 r. otrzymuje brzmienie następujące:

Rady wydziałowe określają co roku dla każdego wydziału najwyższą liczbę studentów i wolnych słuchaczy, która ze względu na rozporządzalne miejsce i środki naukowe może w danych warunkach z-

Oświata Robotnicza w Belgji.

III.

Urząd centralny bibliotek socjalistycznych i syndykalistycznych został powołany do życia jako Sekcja Centrali O. Robotniczej w r. 1912. Zadaniem tej organizacji miało być: 1) organizowanie zakupu książek i rozdawanie darów między wszystkie biblioteki z urzędem centralnym związane; 2) ułatwianie zakładania bibliotek socjalistycznych i związkowych przez dostarczanie tym bibliotekom książek na warunkach możliwie dostępnych; 3) służąc pomocą bibliotekarzom i organizacjom, dawać im informacje i wskazówki ułatwiające organizowanie bibliotek i oddziaływanie na czytelników; 4) wydawanie katalogów rozumowanych dla użytku czytelników i bibliotek; 5) zakładać biblioteki przeważnie dla użytku organizacji, związanych z Radą Naczelną Partii Robotniczej i Komisji Centralnej związków zawodowych; 6) zwoływanie, co najmniej co dwa lata zjazdu delegatów bibliotek.

Tak ukończonego urząd liczy obecnie dwu sekretarzy i dwu urzędników (po jednym dla francuskiej i dla flamandzkiej części Belgji). Centrala obsługuje 207 bibliotek (trzecia część flamandzkich). Centrala w r. 1913 zakupiła książek za 2554

fr., a w r. 1921 za sumę 64.988 fr. Sprawa tak tak dobrze dzisiaj stoi, że biblioteki odtąd same będą załatwiały swoje zakupy, zaś Centrala poświęca się wyłącznie nadzorowi ideowemu nad bibliotekami. Na takie uszczuplenie zakresu pracy Centrali wypłynął między innemi i ten wzgląd, że prawo świeżo wydane w Belgji stwarza dla każdej biblioteki publicznej możliwość korzystania z subwencji państwa i gminy. Wobec tego biblioteki wyodrębniają się od Centrali, stają się niezależne i publiczne, aby móc korzystać z prawa do subwencji, zachowując możliwie bliski ideowy związek z Centralą.

Centrala O. R. rozwija, jak mieliśmy już sposobność zaznaczyć wyżej — bardzo poważną działalność wydawniczą. Ogłasza podręczniki, skróty wszelkiego rodzaju dla użytku szkół socjalistycznych. Poza tem wydaje miesięcznik, naukę i rozrywek poświęcony „Education et Récréation” (oraz wydanie flamandzkie tego miesięcznika „Ontwikkeling”). Miesięcznik ten bogato ilustrowany, zawiera część poważną z dziedziny nauki i sztuki oraz część rozrywkową, posiada kącik dla młodzieży, kącik dla dzieci. Każdy członek rodziny robotniczej znajduje tu pokarm duchowy dla siebie, pokarm estetyczny, zachętę do czytania, do organizowania się, do wycieczek zbiorowych, do poznania cudzoziemskich urządzeń technicznych i społecznych. „Kółka dramatyczne” (Federacja walońska kół dramatycznych socjalistycznych)

oraz Federacja belgijska wychowania fizycznego i moralnego — prowadzą tutaj własną kronikę. Miesięcznik rozchodzi się w ilości dziesięciu tysięcy egzemplarzy.

Przy Centrali istnieje również Biuro Informacyjne (Bureau de Documentation), które ma na celu informowanie organizacji robotniczych i oddzielnych członków tych organizacji w przedmiotach związanych z działalnością organizacji robotniczych na całym świecie. Biuro zależy bezpośrednio od Rady naczelnej P. R. belgijskiej. W końcu 1921 r. Biuro posiadało 1535 numerów akt zarejestrowanych, ankiet i zapytań. Odpowiadało na 170 pytań. Otrzymało 164 wydawnictwa. Odpowiadało niezależnie od poprzednich na 211 zapytań w kwestiach prawodawstwa społecznego. Jak obszerna jest korespondencja Biura, dowodzi, na przykład, fakt, że niedawno zwrócił się do Polsk. Partii Socjalistycznej z zapytaniem w kwestii organizacji oświaty w Polsce, a mianowicie szkolnictwa „prywatnego”. Widocznie, że sekretarze przygłowywali obraz organizacji oświaty na całym świecie według pewnego kwestionariusza. Nie mam potrzeby dowodzić, że partja nasza skwapliwie udzieliła wszystkich informacji bratniej organizacji belgijskiej.

Koroną całej działalności dotychczasowej C. O. R. jest „Wyższa szkoła robotnicza” (Ecole Ouvrière Supérieure). Było rzeczą logiczną, aby wieloliczne szkoły socjalistyczne, rozrzucone po całej Belgji,

znalazły zamknięcie swoje w szkole wyższej, centralnej. Szkoła taka wymagała dokładnego przygotowania i po kilku próbach została otwarta w październiku 1921 roku. Szkoła trwa sześć miesięcy (w pierwszej połowie roku wykładają w niej w języku francuskim, w drugiej po flamandzku). Szkoła ta dla względów praktycznoprawnych zorganizowana jest jako kooperatywa a to w tym celu, aby mogła nabywać własność w myśl ustaw belgijskich.

Budzet szkoły jest bardzo poważny. Kupno lokalu i urządzenie w nim szkoły pochłonięło osiemset tysięcy franków. Wydatki roczne 150.000 fr., nie licząc sum, wnoszonych przez organizacje robotnicze za utrzymanie stypendystów, przez te organizacje wysyłanych. Olbrzymia kwota osiemset tysięcy została pokryta na drodze ofiar i pożyczek udzielonych przez organizację kooperatyw i przez związek metalowców. Co zaś dotyczy budżetu rocznego, jest on pokrywany na drodze specjalnego podatku partyjnego: każdy członek partji, każdy członek związku zawodowego płaci dziesięć centymów rocznie. Z tych „groszy robotniczych” zebrano się w r. 1921: 500.000 od Komisji Centralnej związków zawodowych, 150.000 od Centrali kooperatyw socjalistycznych, 560.000 fr. od Partji robotniczej; ogółem 1.210.000 franków.

Henryk Bezmanski.

bełnym pożytkiem korzystać ze studiów. Przy przyjmowaniu studentów i wolnych słuchaczy niezależnie od ogólnych warunków w ustawie przewidzianych, należy także przestrzegać pośród przyjmowanych na dany wydział kandydatów sprawiedliwego stosunku liczebnego, właściwego mniejszościom narodowym w państwie. Uczniowie już zapisani na dany wydział, przed wejściem w życie ustawy niniejszej mają prawo ukończyć ten wydział w tej samej szkole akademickiej, niezależnie od powyższej normy”.

Wyniki wyborów do Kasy Chorych.

Na wczorajszym posiedzeniu Głównej Komisji Wyborczej kurji ubezpieczonych zdecydowano uznać za ważne wszystkie kartki, których rozmiar był taki, że mieściły się w urzędowych kopertach wyborczych Kasy Chorych.

Po obliczeniu okazało się, że na liście Nr. 2 (P. P. S.) padło głosów 7202, unieważniono 105; mandatów przyznano 18. Nr. 3 — (Półleś-Sjon) — głosów 403, unieważniono 8 — mandat 1; Nr. 4 (Bund) — gł. 1600, unieważniono 19, mandat 4; Nr. 5 (Komuniści) gł. 6470, unieważniono 48 — mandatów 16; Nr. 6 (N. P. R.) gł. 506, unieważniono 25 — mandat 1; Nr. 7 (bezpartyjni) gł. 606, unieważniono 74 — mandat 1; Nr. 8 (Chadecja) 7930, unieważniono 930 — mandatów 19.

Roba manifestac i ondeckich.

Anty - państwowe demonstracje urzędników Telegrafu państwowego.

W telegrafie państwowym urzędniczk: Dereziowa, Ryjewska i Poniatowska, oraz urzędnik Dereń (znany rysownik), zainicjowali zbórkę mszę żałobną za zbrodniarza Niewiadomskiego. P. Dereń wykonał ozdobne plakaty, p. Dereziowa rozklejała plakaty w biurach telegrafu, zaś p.p. Poniatowska i Ryjewska obchodziły w biurze wszystkich pracowników z listami składki. Kolegów i koleżanki, którzy odmówili udziału, bojkotuje się w najbardziej wyrafinowany sposób.

Dziwne, czemu zwierzchnictwo Telegrafu nie przeciwdziała tej wyraźnie antypaństwowej demonstracji.

Od pracowników centralnego Urzędu telegraficznego w Warszawie otrzymujemy następujący list:

Pracownicy centralnego Urzędu telegraficznego w Warszawie przy ul. Fredry nr. 3 proszą podaną przez „Gazetę Poranną 2 grosze” wiadomość, jakoby ogół pracowników wziął udział w manifestacyjnym pogrzebie Niewiadomskiego i w składce na uczczenie jego pamięci. Pracownicy Telegrafu, nie solidaryzujący się z antypaństwowymi demonstracjami, zorganizowali składkę na pomnik ku czci prezydenta Narutowicza i złożyli narazie na ten cel sumę około 100 tys. mk., a dalsze składki napływają.

O bezprawia policji na kresach

Na zasadzie przep. pras. (Dz. U. Nr. 14 z dn. 7 listopada 1919) uprasza się o umieszczenie następującego wyjaśnienia, w sprawie artykułu zamieszczonego w „Robotniku” z dnia 27 października 1922 r. pod tyt. „Bezprawia policji na kresach”.

Przeprowadzone dochodzenie w tej sprawie, po zbadaniu szeregu świadków ustaliło: a) że mieszk. chutoru Perewolki, gm. Czuczewice, pow. łuninieckiego, Antoni Sierpułowski, nie został pobity przez policję posterunku N. Różany, a (lecz, Red.) przez dwóch żołnierzy baonu cel. przez których był sprowadzony na posterunek w stanie niebezpiecznym i na posterunku zatrzymany był do wytrzeźwienia, poczem został spisany protokół. Sprawę tę skierowano do władz sądowych.

b) sprawa pobicia mieszk. wsi Działowicz, gm. Kozan - Gródek, Justyna Konopickiego, została skierowana do sądu, gdzie winę pobicia ponosi, jako główni sprawcy, Szczepan Czarnooki, mieszcz. wsi Działowicz i obywateli lasów państwowych Miron Gniezdko, zamiesz. w cielejnie obok Działowicz.

c) w sprawie zdzierania plakatów przedwyborczych przez poster. Melanika Juljana, dochodzenie nie ustaliło, by wyżej wymieniony lub którykolwiek z policjantów zdierał plakaty partii P. P. S.

d) w sprawie zaarrestowania przedstawiciela partii P. P. S. p. Wolickiego, a obecnie posła do Sejmu, ustalono: w dniu 3 listopada 1922 r. adi. 84 p. p. Sawicki Romuald złożył zameldowanie w komisariacie w Pińsku, że będąc w niewoli bolszewickiej, widywał p. Wolickiego (jak wśród jeńców - Polaków agitował, by wstępowali w szeregi wojska bolszewickiego, a następnie miał wyjechać do Polski, jako szpieg. Na podstawie powyższego wprowadzono do komisariatu p. Wolickiego, gdzie został spisany protokół i zobowiązano go, by się nie wydal z miejsca zamieszkania, poczem zwolniono, a dochodzenie skierowano do władz prokuratorskich. Aresztowany ani przytłaczany wyz. wym. nie był, prócz tego czasu, w którym spisano

protokół, t. j. około 30 minut. Sprawę tę prowadzi dalej sędzia śledczy na m. Pińsk.

(—) Gelle.

Komendant P. P. okr. XIV Połeskiego.

Na to „sprostowanie” tow. Wolicki odpowiada, co następuje:

a i b) Zeznania świadków i samego Sierpułowskiego stwierdzają, iż był on pobity także przez policję, która znęca się stale nad bezbronną, bo nieznającą praw ani języka polskiego, ludnością, bicie stosuje się tam często, w sprawie tej już dwie interpelacje z dowodami rzeczowymi i ze świadectwami lekarskimi wniosłem.

c) Zdzieranie afiszy P. P. S. odbywało się w moich oczach dwa razy, nietylko zdzierano afisze z murów, ale i ze sklepów z wystaw. Po mojej interwencji w tej sprawie policja w Łuninacu prosiła, aby nie robić użytku z tego.

d) Istotnie byłem za granicą rosyjską, wysłany przez Związek Obrony Ojczyzny, zakładałem tam organizację P. O. W., prowadziłem dywersję, jako żołnierz na tyłach armii bolszewickiej, uczyłem w polskim gimnazjum w Kijowie, kierowałem teatrem polskim, gdzie w najcięższych dla rodaków chwilach grano „Kordjana” Słowackiego. Ludzi, którzy ze mną wyruszyli, rozstrzelano, sam przesiedziałem pół roku w Rosji w więzieniu i przed rozstrzelaniem udało mi się zbiec do Polski, za co otrzymałem pochwałę od Z. O. O. i od Strzelca, a ze Sztabu Gen. Nacz. Dłwa wynagrodzenie tytułem wynagrodzenia stracił materialnych, gdyż powróciłem chory, obdarty i bosi, pieszo z Kijowa.

Bezprawie byłem aresztowany podczas wyborów w Pińsku, nie mogli mnie jednak osadzić w więzieniu, gdyż na wszystko, po co byłem zagnany, i co tam zrobiłem, przedłożyłem dokumenty.

Wolicki, poseł.

ANONIMOWY „WYROK ŚMIERCI” I „SPRAWA HONOROWA”.

Czytamy w „Naprzodzie” z dn. 14-go b. m.:

„Wczoraj otrzymał redaktor „Naprzodu”, tow. Emil Haecker, list anonimowy, grożący mu, że go „spotka to, co spotkało ś. p. Narutowicza”.

Po południu tegoż dnia przystąpił w kawiarni do redaktora Haeckera jakiś nieznajomy młodzieniec i w tonie bardzo nieśmiałym, głosem przyciszonym rzekł do niego: „Pan obraziłeś we wczorajszym numerze „Naprzodu” młodzież wszechpolską”, przyczem wydobyl bilet wizytowy. Tow. Haecker jednakowoż biletu tego nie przyjął, gdyż od owej „obrazy” minęło przeszło pół dnia więcej, niż 24 godzin. Swoją drogą, dziwnie spaczono pojęcia ma ta „młodzież wszechpolska”, której się zdaje, że wszystkie najwyższe zagadnienia etyki, kultury i patriotyzmu dadzą się uprościć do szablonu „sprawy honorowej”...

„Straszne dzieci!”

Kronika parlamentarna.

POSIEDZENIE KOMISJI Z. P. P. S. DLA UZGODNIENIA WNIOSKÓW GOSPODARCZYCH.

Dziś, w czwartek, o godz. 1 po poł. odbędzie się posiedzenie Komisji Z. P. P. S., wyłonionej dla uzgodnienia wniosków gospodarczych.

Barlicki.

Z SENATU.

Dziś o godz. 10 rano zbierze się Komisja prawnicza.

Dziś o godz. 4-ej po poł. posiedzenie plenarne.

Jutro o godz. 11-ej rano posiedzenie Kom. Spraw Zagr.

KOMISJA DO WALKI Z DROŻYZNĄ.

Wczoraj odbyło się posiedzenie komisji do walki z drożyzną, na którym nadzwyczajny komisarz do walki z drożyzną, tow. Hartleb, przedstawił uchwały komitetu ekonomicznego Rady ministrów, dotyczące uprawnień nadzwyczajnego komisarza i zakazu wywozu środków żywnościowych.

Uchwały komitetu ekonomicznego w sprawie wywozu są następujące:

1) Wywozu pszenicy, żyta, owsa paszy, bydła, koni i trzody, owiec, mięsa, tłuszczów i wędlin zakazuje się bezwzględnie.

2) Jęczmień, słód, jaja, cukier mogą być wywożone za zezwoleniem Gł. U. Przywozu i Wywozu, według norm ustalonych przez komitet ekonomiczny Rady ministrów, z udziałem nadzwyczajnego komisarza, któremu przysługuje prawo sprzeciwu. W razie sprzeciwu sprawa będzie wniesiona na Radę ministrów.

3) Proso, gryka, groch, fasola, warzywa wszelkie, ziemniaki, płatki ziemniaczane, drób wszelki, mogą być wywożone również za zezwoleniem Gł. U. P. i W. w ilościach nieograniczonych. Przy udzielaniu zezwoleń na wywóz artykułów wymienionych w punkcie 2 i 3 pobiera się opłaty wywozowe według norm ustalonych, zmniejszonych przez komitet ekonomiczny Rady ministrów, z udziałem nadzwyczajnego komisarza.

W dyskusji liczni posłowie wskazali na konieczność przedstawienia przez komisarza szczegółowego programu walki z drożyzną, co tow. Hartleb obiecał uczynić w najbliższym czasie.

Następnie obradowano nad rezolucjami. Do punktu pierwszego rezolucji przyjęto poprawkę p. Gościckiego, uznającą w zasadzie zakaz wywozu żywności, wywołującą jednak Rząd, aby zezwalał na wywóz w tych wypadkach, kiedy wywóz jest uzasadniony nadmiarem produkcji w stosunku do spożycia i niską stosunkowo ceną danych artykułów.

Punkt drugi otrzymuje brzmienie następujące:

„Wzywa się Rząd do ograniczenia wywozu innych artykułów pierwszej potrzeby tak, aby rynek wewnętrzny nie cierpiał wskutek braku tych artykułów lub wysokich cen, spowodowanych ich brakiem.”

Rząd ma przedstawić wykaz wyczerpujący artykułów pierwszej potrzeby.

Punkt 3-ci brzmi: „Wzywa się Rząd do szczególnego zamknięcia t. zw. granic zielonych, ściślej kontroli nad wywozem do obszaru w. m. Gdańska, oraz stacji pogranicznych państwa”.

Komisja postanowiła poza tym wystąpić z wnioskiem o delegowanie posłów do lotnych komisji min. spr. wewn., mających na celu kontrolę ochrony celnej i granic.

Do punktu 4 tow. Zaremba zgłosił poprawkę, aby upoważnić rząd do przymusowego wykupu ujawnionych zapasów, przechowywanych dla spekulacyjnych celów.

Druga poprawka tow. Zaremby domaga się, aby moc ustawy z d. 5 sierpnia 1922 r. o zwalczaniu lichwy, która nie pociąga do odpowiedzialności producentów rolnych, nie dotyczyła odtąd jedynie tych, którzy posiadają gospodarstwo poniżej 20 morgów.

Na tem obrady przerwano do dnia dzisiejszego.

Z KOMISJI ODBUDOWY.

Kompetencje podkomisji. — Paskarska spółka.

Przedmiotem wczorajszych obrad komisji odbudowy była sprawa kompetencji podkomisji dla zbadania działalności Dyrekcji odbudowy i Banku budowlanego, oraz stosunku tych podkomisji do Rządu. W rezultacie dyskusji komisja podzieliła zdanie przedstawicieli Rządu, że podkomisje te nie mogą mieć charakteru rewizyjnego, tylko mają spełniać funkcje referujące komisji stan i działalność obu instytucji rządowych.

Postanowiono również powiększyć ilość członków podkomisji do 7-miu. Gdy jednak okazało się, że według przyjętej poprzednio zasady delegowania przez przedstawicieli klubów członków do podkomisji przypada następnych dwóch na klub Dubanowicz i Kolo żydowski, Chjena wspólnie z piastowcami przegłosowała, aby zamiast przedstawiciela Kola żydowskiego, wszedł empeerowiec, łamiąc tem samą zasadą przyzwolności parlamentarnej.

Następnie rozpatrywano petycję firmy „Zet-perol” (zakłady przemysłowo - rolnicze) o niedostarczenie tej firmie dostatecznej ilości wagonów przy eksploatacji lasów. Ze słów referenta, oraz dalszej dyskusji wyszło na jaw, że spółka „Zet-perol”, której spółnikami są Ziemiński Bank Kredytowy, Bank Ziemiński, Bank Dyskontowy, Polski Związek Ziemiński, Polskie Biuro Parcelacyjne, Spółka Parcel. „Polska Gleba”, otrzymuje od Rządu zasiłki w postaci „pożyczek” do miljarów mk., otrzymuje na dogodnych warunkach lasy państwowe do eksploatacji, oraz inne „udogodnienia” i przy tej pomocy — pomimo umowy z Rządem o dostarczanie 3/4 materiałów drzewnych osadnikom na odbudowę, po cenach niższych — masowo wywozi drzewo zagranicę po spekulacyjnej wygórowanych cenach. Oczywiście postanowiono petycję odrzucić i wezwać odośnie ministerjum do wyjaśnienia sprawy.

PODATEK DOCHODOWY.

Na posiedzeniu wczorajszym komisja skarbo-wa wystąpiła do rozpatrzenia projektu noweli do ustawy z d. 4 kwietnia 1922 r. i do ustawy z d. 16 lipca 1920 r. w przedmiocie zmiany przepisów o państwowym podatku dochodowym.

Referent poseł Byrka (P. S. L.) wskazał na zmiany, zaproponowane przez min. skarbu do ustawy obecnie obowiązujących. I tak w art. 1 projektu podniesiono minimum egzystencji z 180.000 mk. na 2 miliony rocznie. W art. 6 podana jest nowa skala dochodów i stopa procentowa podatku, która rozpoczyna się od 2 procent podatku przy dochodzie 2 milionów i dochodzi do 25 proc. podatku przy 115 milionowym dochodzie. Art. 18 ustala wysokość podatku od dochodów stałych (poborów), który przy dochodzie 2 milj. wynosić będzie 0,3 proc. i dochodzi przy 50 milj. dochodu do 11 proc. Wreszcie art. 18 przewiduje przyrównanie wysokości podatku do ceny żyta, a artykuł ostatni postanawia, iż moc ustawy rozciąga się tylko na r. 1923.

Głosowanie nad tym artykułem odłożono do posiedzenia piątkowego.

PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWO - PRYWATNE.

Na komisji budżetowej tow. Diamand referował swój wniosek, wzywający Rząd aby przedstawił Sejmowi spis członków Rady Nadzorczych przedsiębiorstw, w których państwo oierze udział. Jednocześnie Rząd winien przedłożyć wysokość poborów, które otrzymują ci funkcjonariusze. Tow. Diamand uzasadniał swój wniosek tem, że według poufnych wiadomości urzędni. wysłani do tych Rad nadzorczych, pobierają tam płace wyższe od ich plac urzędowych, przez co kontrola Rządu traci charakter społeczny.

Dyr. dep. prez. p. Kauzik zawiadomił, że min. Grabski zwrócił już uwagę na ten nieprawidłowy

stan rzeczy i zażądał wykazów. Nie posiada ich dotychczas z Kalusza i francusko - polskiej spółki węglowej na G. Śląsku, z tej ostatniej z powodu tego, że Rząd oddał swe udziały Bankowi krajowemu i przez to pozbawił się bezpośredniego wpływu.

Według prywatnych informacji, płaca członków Rady Nadzorczej jest niezwykle wysoka i niezależna od zysków, które dają przedsiębiorstwo.

P. Radziszewski zgodził się na wniosek tow. Diamanda i wniosł dodatkowo, aby Rząd przedstawił wykaz spółek, w których skarb uczestniczy, z nadmienieniem wysokości i charakteru udziału skarbu. Mówca twierdzi, że według jego informacji umowa dotycząca się Kalusza jest dla Rządu kompromitująca.

P. Maczyński wniosł, aby rezolucja objęła także wytwórnie państwowe. Chodzi mu o wojskowe wytwórnie.

Komisja przyjęła jednogłośnie wniosek tow. Diamanda wraz z poprawkami.

O OPAŁ DLA SZKÓŁ.

Na wczorajszym posiedzeniu komisji budżetowej pos. Greiss referował swoje wnioski, dotyczące udzielania przez Rząd gminom zaliczek na opał dla szkół. Po dyskusji i wyrażeniu opinii przedstawicieli Rządu, przekazano wnioski referenta, jako materiał dla ministerjum oświecenia, natomiast, jako wniosek na Sejm, przyjęto rezolucję tow. Smulikowskiego następującej treści:

Sejm wzywa Rząd, ażeby wydał bezwzględnie rozporządzenie wykonawcze do ustawy o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych z d. 17 lutego 1921 r., które unieruchmia wydatki rzeczowe dla szkół.

REGULAMIN SEJMU.

Na wczorajszym posiedzeniu komisja regulaminowa ukończyła trzecie czytanie projektu regulaminu obrad sejmowych.

INTERPELACJA P. P. S.

Tow. Jan Kwapiński wniosł w Sejmie interpelację w sprawie parcelacji folwarku Chodów, w pow. miechowskim. Chodzi tu o ośrodek tego folwarku (110 morgów), przeznaczony przez Gł. Urząd Ziemski na sprzedaż. Mieszkańcy wsi Chodów i st. Miechów złożyli podanie z prośbą o wydzielanie parcel właścicielom karłowatych gospodarstw wsi Chodowa, oraz mieszkańcom st. Miechów dla założenia kolonii robotniczej - urzędniczej.

Podanie tego tak słusznego i uzasadnionego nie uwzględniono. Sprzedaży zaniechano, natomiast ośrodek folw. Chodów oddano w dzierżawę niejakiemu Małatyńskiemu, fabrykantowi wódki!!!

Tow. Kwapiński domaga się unieważnienia tej decyzji i sprzedaży ośrodka folwarku na cele, wymienione w podaniu.

Kronika polityczna.

ZNOWU P. KAMIENSKI...

Dochodzą nas niewiarogodne wieści, że p. Kamiński, doszczętnie skompromitowany b. minister spraw wewnętrznych, ma być mianowany wojewodą kieleckim... Wyrażamy zdziwienie, że wogóle może być mowa o użyciu tego pana, który tak smutną zostawił po sobie pamięć, na jakimkolwiek poważnym posterunku administracyjnym. Niech się p. Kamińskim zaopiekuje „Chjena”, której tyle usług oddał...

POCIĄGNIĘCIE DO ODPOWIEDZIALNOŚCI RED. „DWUGROSZÓWKI”.

Za umieszczenie w ogłoszeniu o nabożeństwie żałobnym za mordercę Pierwszego Prezydenta Rzeczypospolitej zwrotu: „za spokój świetlanej duszy ś. p. Niewiadomskiego, który własnym życiem obudził ducha narodu”, redaktor czasopisma „Gazeta Poranna — 2 Grosze” został pociągnięty do odpowiedzialności karnej z art. 133 Kodeksu Karnego. (P. A. T.).

Z RADY MINISTRÓW.

Rada ministrów na posiedzeniu w dniu 14 b. m. uchwaliła: rozporządzenie w sprawie podwyższenia opłaty za wypełnione karty statystyczne, dotyczące ruchu naturalnego ludności, wniosek ministra spraw zagr. o ratyfikacji tymczasowego układu sanitarnego polsko - niemieckiego, rozporządzenie w sprawie wynagrodzenia godzinowego dla drużyn parowozowych i konduktorskich, wniosek ministra skarbu w sprawie wprowadzenia kar za nieprzyjmowanie marek polskich na Górnym Śląsku, wnioski ministra spraw wewn. w sprawie utworzenia miasta Ruda - Pabjanicka i w sprawie włączenia gminy Grodziec do powiatu konińskiego, projekt ustawy w przedmiocie kosztów sądowych i opłat w województwach Poznańskim i Pomorskim, projekt noweli do ustawy o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych, wniosek ministra spraw zagr. o ratyfikacji umowy bilateralnej polsko - belgijskiej, wniosek ministra spraw zagr. o ratyfikacji traktatu handlowego polsko - belgijskiego, projekt ustawy o stanowiskach oficerskich w polskiej marynarce handlowej, projekt ustawy w przedmiocie otwierania i prowadzenia biur prób i podań, oraz projekt ustawy o władzach górniczych. (P. A. T.).

W SPRAWIE WALKI Z DROŻYZNĄ.

Wydział aprowizacyjny ministerjum spraw wewn. zajęty jest obecnie realizacją wytycznych ustalonych przez komitet ekonomiczny Rady ministrów, oraz uchwał powziętych przez sejmową komisję walki z drożyzną. Nadto wydział opraco-

wuje szczegółowy plan walki z drożdżami, który będzie przedłożony komitetowi ekonomicznemu Rady ministrów do dn. 1 marca. Plan ten zawierać będzie środki natury ekonomicznej oraz administracyjnej. Między innymi poruszy on sprawę wykorzystania w całej rozciągłości uprawnień, przysługujących Rządowi na mocy artykułu 2 ustawy z dn. 5 sierpnia 1922 r. o zwalczaniu lichwy wojennej.

P. S. L. „PIAST” A „KURJER LŹOWSKI”.

Zarząd klubu P. S. L. „Piast”, na posiedzeniu w dniu 14 lutego r. b., powziął uchwałę stwierdzającą, iż „Kurier Lwowski” nie jest organem stronnictwa, że informacje umieszczane w tym organie, a dotyczące polityki klubu posłów P. S. L., nie pochodzą od klubu. (Oświadczenie to jest odpowiedzią na notatkę w „Kurjerze Lwowskim” o rokowaniach p. Witosa z Korfantiem dotyczących zmiany gabinetu. (Przyp. Red.).

WKŁADY OSZCZĘDNOŚCIOWE W WALUCIE STAŁEJ.

Wczoraj odbyło się posiedzenie Komitetu dydaktycznego P. K. O., na którym jednomyślnie uznano za celowe i racjonalne wprowadzenie wkładów oszczędnościowych zabezpieczonych przed zniżką marki polskiej i upoważniono prezydium do przedłożenia ostatecznych wniosków w tej sprawie po porozumieniu się z gmin. skarbu. Wobec tego termin wprowadzenia tego nowego rodzaju wkładów ulegnie odroczeniu aż do decyzji najbliższego posiedzenia Kom. dydaktycznego.

Objęcie pasa neutralnego.

Akcja objęcia części pasa neutralnego, w myśl decyzji Ligi Narodów, przez administrację polską, rozpocznie się dzisiaj o godz. 7 rano. Akcji dokona policja państwowa. Wydane zostały zarządzenia, celem niezwłocznego zorganizowania administracji. Przechodząc pod administrację polską część pasa wejdzie w skład po-

wiatu wileńsko - trockiego. Linję delimitacyjną zajmie straż graniczna. Niezwłocznie po objęciu części przypadającej Polsce pasa neutralnego wydane zostaną zarządzenia zmierzające do organizacji władz samorządowych, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Rzplitej. Niezwłocznie zostaną rozpoczęte roboty dookoła naprawy linii kolejowej Wilno - Grodno, mostów na tej linii, oraz instalacji linii telegraficznej. Roboty te potrwać prawdopodobnie 3 dni. Wśród ludności polskiej przynajmniej nam części pasa neutralnego panuje nastrój niecierpliwego oczekiwania. Stwierdzono, że ludność litewska i żydowska najwidoczniej ze względu na gospodarczych, przychylnie odnosi się do sprawy objęcia części pasa neutralnego przez władze polskie.

Do mieszkańców pasa neutralnego wydalono odezwę delegat Rządu w Wilnie i prezes Główniej Rady pasa neutralnego. (A. W.).

DEPEZA DO M. S. WEWN. LITWY.

Delegat Rządu w Wilnie wysłał 14 b. m. do Kowna następujące radio:

„Kowno, — Minister spraw wewnętrznych. Z polecenia mojego Rządu przystępuję dnia 15 lutego do objęcia przez podległe mi organy administracyjne tej części terytorium byłego pasa neutralnego, która, zgodnie z uchwałą Rady Ligi Narodów z dnia 2 lutego r. b., została oddana władzy polskiej. Komunikując o powyższym, mam zaszczyt prosić Pana Ministra o wydanie podległym mi organom, które będą obejmowały teren przynajmniej administracji litewskiej, zarządzeń, zmierzających ku zapobieżeniu możliwych nieporozumień przy wykonywaniu przez władze administracyjne obu państw poruczonych im przez ich rządy czynności. Czekam na odpowiedź radiotelegraficzną.

(—) Wacław Roman, delegat Rządu w Wilnie”. (A. W.).

ROBOTNICZY ZAGŁ. RUHRY WOBEC RZĄDU RZESZY.

Duesseldorf, 14 lutego. (PAT). W Zagłębiu Ruhry odbywają się liczne zgromadzenia robotnicze, na których wysuwane są wnioski, zalecające porozumienie się z władzami okupacyjnymi i oświadczenie, że klasa robotnicza nie może nadal stać przy rządzie kapitalistycznym, który zaangażował się w politykę, z której niema wyjścia.

PRÓBY RATUNKU MARKI NIEMIECKIEJ.

Paryż, 14 lutego. — (P. A. T.). Z Berlina donoszą: Rząd Rzeszy polecił Bankowi Rzeszy rzucić na rynek pieniężny 300 milionów marek w zlocie w celu podtrzymania kursu marki niemieckiej. Dyrektorowie Banku Rzeszy Glasenapp i Havenstein oświadczyli rządowi, że operacja ta nie osiągnie celu i rząd Rzeszy pozbawi się tylko zapasów złota. W związku z tem „Rote Fahne” zaznacza, że gdyby powyższy projekt rządu był urzeczywistniony, to zyskaliby na tem tylko spekulanci i wielcy przemysłowcy, którzy, wiedząc zawczasu o projekcie rządu, zakupią walutę zagraniczną po niższym kursie, a rząd Rzeszy nie będzie mógł wtedy wpływać na powstrzymanie dalszego spadku marki niemieckiej.

Sprawa Kłajpedy.

WARUNKI RADY AMBASADORÓW.

Paryż, 14 lutego. (PAT). Redaktor dyplomatyczny Havasa potwierdza wiadomość, donoszącą o tem, że konferencja ambasadorów uregulowała w zasadzie stan prawny na terytorium Kłajpedy. Konferencja uznaje suwerenność Litwy nad tym portem pod warunkiem, że Litwa zobowiąże się do podpisania pewnych gwarancji, dotyczących mianowicie ułatwień w dziedzinie żeglugi, tranzytu i t. p. dla państw sąsiadujących z Litwą. Komisja międzysojusznicza zakończy swoją działalność w Kłajpedzie, jeżeli powyższe warunki będą prawnie przyjęte przez Litwę. Definitywna decyzja będzie powzięta po otrzymaniu odpowiedzi z Kowna.

NAPRĘŻENIE W KŁAJPEDZIE.

Ryga, 14 lutego. (PAT). Do „Rigasche Rundschau” donoszą z Kłajpedy, jakoby rząd Simonajisa nie chciał ustąpić władzy nowemu rządowi, zaakceptowanemu przez komisję Rady Ambasadorów. Wywołuje to znowu stan naprężenia wraz z wyadawaniem niewielkiego oddziału francuskiego. Wśród powstańców litewskich zarządzono ostrą pogotowie. Aczkolwiek rząd litewski — jak donosi korespondent „Rigasche Rundschau” — nakazał obywatelom swoim, „którzy wzięli udział w awanturze melemskiej, powrócić niby to na Litwę do dnia 7 bm., w samej rzeczy rozporządzenia tego nikt na serio nie bierze. Przeciwnie, na terytorium Kłajpedy przybywają codziennie nowe oddziały z Litwy.

Faszyści a masoneria.

Rzym, 14 lutego. — (P. A. T.). Wielka rada faszystów powzięła w sprawie stosunku faszystów do masonerii uchwałę, stwierdzającą, że jest rzeczą konieczną, aby faszyści, którzy należą do masonerii, uczynili wybór między temi dwiema organizacjami. Rada faszystów jest zdania, że faszyści powinni przestrzegać tylko jednej dyscypliny i jednej hierarchii, i wobec tego rada domaga się jedynie posłuszeństwa wobec rozkazów kierowników faszystów.

W czasie głosowania nad rezolucją 4 członków wielkiej rady faszystów wstrzymało się od głosowania.

Bułgaria a odszkodowania.

Sofia, 13 lutego. (PAT). Komisja międzysojusznicza wręczyła rządowi bułgarskiemu notę konferencji ambasadorów w kwestii odszkodowań. Nota domaga się zadośćuczynienia żądaniu komisji międzysojuszniczej, aby dochody celne były równie wciągnięte na listę podatków, gwarantujących wypłatę odszkodowań. Po ściągnięciu pewnej części dochodów celnych na pokrycie rocznej raty odszkodowawczej, pozostała część dochodów celnych zwrócona zostanie skarbowi bułgarskiemu. O ile by rząd bułgarski zadośćuczynił żądaniu komisji międzysojuszniczej, zastosowany zostanie art. 122 traktatu w Neuilly, przewidujący ulgi w spłatach.

Wiadomości telegraficzne.

Paryż, 14 lutego. — (P. A. T.). Wysoy komisarzy aljancji w Konstantynopolu wręczyli przedstawicielowi rządu angielskiego Adnan Bepowi odpowiedź sprzyjającą w sprawie incydentu smyrnńskiego. Odpowiedź będzie przesłana natychmiast rządowi angielskiemu.

— Francuski minister finansów złożył w kancelarii Izby projekt emisji pożyczki w wysokości 13 miliardów. (P. A. T.).

Przy wyborach uzupełniających z dzielnicy Whitechapel w Londynie odniósł zwycięstwo kandydat Labour Party — Gosling orzeciwko liberałowi Kiley'owi. (A. W.).

Z Rady Miejskiej

Tramwaje chronicznie drożeją. — Odrzucenie petycji kinistów. — II uchwalenie 5 miliardowej pożyczki. — Wniosek P. P. S. w sprawie ulg tramwajowych w rannych godzinach.

Wczorajsze posiedzenie R. M. było właściwie dalszym ciągiem i zakończeniem posiedzenia poprzedniego, którego porządek dzienny, dzięki długotrwałym obradom klubowym, nie został w zupełności wyczerpany. Poza tem zależało Magistratowi na jaknajspieszniejszym, powtórnym uchwaleniu przez Radę M. pożyczki 5-milardowej, by móc śmiało i odważnie, z pełnomocnictwem Rady w zanadru stanąć przed onclimem Rządu i zawołać: pieniądze, albo życie.

Przed rozpoczęciem obrad odczytano uchwałę komisji specjalnej R. M., na mocy której z dn. 16 b. m. tramwaje znowu podrożeją. Od dnia tego cena biletu na przejazd jednorazowy wynosić będzie mk. 500, biletu ulgowego — mk. 300. Bilet kwartalny — mk. 175.000, kwartalny ulgowy — 100 tys. Przejazd nocnym tramwajem 1.300 mk. Jednorazowy przejazd autobusem 700 mk., ulgowy — 300 mk.

Odczytano odpowiedź Magistratu na podanie właścicieli teatrów świetlnych. Magistrat, wychodząc z założenia, że petenci niedostatecznie uzasadnili swe wystąpienie o redukcję podatku do 50%, oraz z uwagi, że teatrów tych w Warszawie wciąż przybywa, co dowodziłoby, że interesy świetlnych przedsiębiorców nie są tak kiepskie, jak to oni się skarżą, postanowił petycję odrzucić.

Odczytano odpowiedź Magistratu na interpelację r. Sztajnowej w sprawie zajścia w d. 22 grudnia r. z. z chora Złotnicką w szpitalu Dz. Jezus.

Ponieważ odpowiedź Magistratu nie zadowoliła interpelantki, na wniosek tej ostatniej wyłoniono komisję radziecką dla zbadania zajścia i zdania sprawy w terminie dwutygodniowym. Do komisji powołano r. r. dr. Budzińskiego - Tylicka, d-ra Krajewskiego i d-ra Zawadzkiego.

Po odczytaniu wniosku Magistratu w sprawie 5-milardowej pożyczki, uchwalono ją definitywnie w drugim czytaniu.

Jak wielkie zainteresowanie jest ojców miasta dla spraw miejskich dowodzi to, że pomimo faktu, iż wczorajsze zebranie odbywało się w drugim terminie, nie zebrała się dostateczna liczba radnych dla uchwalenia pożyczki. Zwoływano radnych przez telefon, sprowadzano a tem magistrackim i dopiero przyświe naszego tow. r. F. uratowało sytuację kasy miejskiej i honor Rady.

Klub radnych P. P. S. zgłosił wniosek o obniżenie taryfy tramwajowej w godzinach rannych do 8-iej. Jadącym w tym czasie pasażerom mają być sprzedawane bilety powrotne również za pół ceny.

Wniosek odesłano do komisji finansowo - budżetowej.

Prowincja.

Z poznańskiego.

(Korespondencja własna).

Zaraz po wyborach wzięliśmy się tu ze zdwojoną energią do pracy organizacyjnej. Na zebraniu członków P. P. S. w Poznaniu w dn. 4 grudnia wybrano nowy komitet miejscowy z tow. Czesławem Kossobudzkiem na czele, który doprowadził już do podwojenia się ilości członków. Zebrania, odbywające się 2 razy na miesiąc, są licznie uczęszczane i na każdym z nich zgłaszają się nowi kandydaci na członków.

Zwrócono również baczną uwagę na leżące tutaj zupełnie odłożone pole pracy oświatowej. Z inicjatywy tow. Kossobudzkiego utworzona została Sekcja kulturalno - oświatowa P. P. S. w skład której wchodzi studenci Uniwersytetu poznańskiego. Na zaproszenie sekcji odbyła się konferencja przedstawicieli wszystkich tutejszych związków zawodowych, stojących na gruncie klasowym, na której po zasadniczym referacie tow. Kossobudzkiego ustalono sposób współpracy sekcji ze związkami. Członkowie sekcji wygłaszają referaty na ogólnych zebraniach związków, prócz tego prowadzi się cykl wykładów w związkach, i na zebraniach partyjnych.

Nie zaniebano pracy na prowincji. Nadzwyczaj sympatycznym objawem jest samorodne utworzenie się Kółka oświatowego wśród robotników polnych we wsi Dąbrówce (pow. Pozn.-Zach.), dokąd dojeżdżają referenci z Poznania. Nowe organizacje partyjne powstały w Dąbrówce i Sierosławiu.

Ostatnio odbyły się dwa imponujące wiece w Inowrocławiu, na których za każdym razem było przeszło tysiąc osób. Przemawiali tam wyjaśniając sytuację polityczną, tow. tow. Kossobudzki, Śniady i Turton. Wiece dla robotników rolnych odbyły się w Łopuchowie, Dąbrówce i Sierosławiu. W niedzielę dn. 28 stycznia urządzono z wielkim powodzeniem wiec P. P. S. w Zbąszynie (referenci tow. tow. Kossobudzki i Śniady). Tego samego dnia odbyło się również zebranie członków P. P. S. w Ostrowiu, na którym o obecnym położeniu politycznym referował tow. Śniady. Po przeprowadzeniu dyskusji wybrano delegatów na konferencję okręgową, która się odbyła 11 lutego w Poznaniu.

Pewną trudność w urządzaniu wieców stanowi to, iż właściciele sal, przeważnie „chjenści”, nie chcą wynajmować sal naszej partii i to zarówno w Poznaniu, jak i na prowincji. Powoli jednakże bojkot ten zaczyna ustawać, gdyż widac wzrastającą siłę P. P. S.

TELEGRAMY. W parlamencie angielskim.

BONAR LAW O SPRAWIE ZAGŁ. RUHRY.

Londyn, 14 lutego. — (P. A. T.). Havas. Bonar Law omawiając w Izbie gmin sprawę okupacji zagł. Ruhry zaznaczył, iż konieczność udzielenia Niemcom moratorium była uznana jednomyślnie. Francja jednak pragnęła otrzymywać w czasie moratorium spłaty równe tym, jakie rzeczoznawcy angielscy przyznali dopiero po wygaśnięciu moratorium. Poincare, który odrzucił projekt angielski, domagał się otrzymania zastawów na obszarze Ruhry. Anglia zaś nie godziła się na zastawy dlate-go, ponieważ miała skrupuły narzucania Niemcom wymagań, przekraczających ich zdolność płatniczą. Poza tem Poincare uzależniał swą zgodę na redukcję odszkodowań od uregulowania długów międzysojuszniczych. Jeżeli Francja nie godziła się na ustalenie długu Niemiec w sumie 2 i pół miliardów funtów szterlingów, to przyczyną tego była obawa o swe bezpieczeństwo, albowiem rozumowano przytem, że Niemcy sumę tę mogłyby uiścić przed upływem 20 lat, poczem byłby znowu tak silne, jak przed wojną. Dalej Bonar Law stwierdza, że żaden rząd francuski nie otrzymałby od parlamentu votum zaufania, o ile nie uznałby wymagań Poincarego w sprawie odszkodowań, gdyż sumy te są niezbędne dla równowagi budżetu francuskiego. Podkreśla swe uczucia przyjazne w stosunku do Francji, (mimo to w okupacji zagł. Ruhry nie widzi perspektywy zachęcającej). Francja jednak musi iść tą drogą aż do kresu.

Dalej premier angielski zaznacza, że wojska angielskie znajdują się wprawdzie jeszcze w Nadrenji, lecz nie wie on, czy będą one mogły pozostać tam jeszcze czas dłuższy, albowiem albo Francja albo Niemcy bardzo łatwo mogą uczynić dalszy pobyt wojsk angielskich w Nadrenji zgoła niemożliwym. Takie wycofanie wojsk angielskich mogłoby oznaczać koniec porozumienia pomiędzy sojusznikami. Ewentualności tej nie uważa jednak premier angielski za możliwą w najbliższym okresie czasu. Za kilka miesięcy może się zdarzyć, że będziemy uważali takie wycofanie wojsk angielskich za możliwe. Wreszcie wciąż jeszcze mam nadzieję, iż zdarzy się coś takiego, co pozwoli nam na pożyteczną interwencję, jakkolwiek przynajmniej, że tych nadziei umotywować nie potrafiłbym.

W Zagłębiu Ruhry.

PRZEMYSŁOWCY NIEM. PRZECIW ROKOWANIOM Z FRANCJĄ.

Londyn, 14 lutego. — (P. A. T.). Poseł Pinkernel ze związku niemieckich przemysłowców oświadczył przedstawicielowi „Daily Telegraph”, że upoważniony został przez Stinnesa i Thyssena, jak również i przez inne kierownicze osobistości przemysłowego świata zagłębia Ruhry do o-

PRZEMÓWIENIE LORDA GREY'A.

Londyn, 14 lutego. (PAT). Podczas dyskusji w Izbie lordów nad adresem do króla przemawiał między innymi lord Grey, który mówiąc o akcji Francji w zagłębiu Ruhry oświadczył co następuje: Francja i Anglia powinny bezwarunkowo zachować serdeczne pomiędzy sobą stosunki. Wszelkiego rodzaju nieporozumienia pomiędzy dwoma temi krajami byłoby nieszczęściem dla ich bezpieczeństwa narodowego, jak również i dla interesów całej Europy. Mówca aprobeuje odmowę ze strony Anglii brania udziału w okupacji Ruhry i zaznacza, że okupacja ta niewątpliwie zmniejszy zdolność płatniczą Niemiec. Mówca obawia się, że okupacja Zagłębia zapewni Francji bezpieczeństwo zaledwie tylko chwilowe, oraz że powoduje ona zbliżenie pomiędzy Niemcami a Rosją. Wreszcie mówca dodaje, że możeby się udało znaleźć szczęśliwe rozwiązanie trudności w drodze zwrócenia się do Ligi Narodów.

MOWA CURZONA.

Londyn, 14 lutego. — (P. A. T.). Havas. W mowie swej, wygłoszonej w Izbie lordów Curzon nakreślił przebieg konferencji lozańskiej i wyraził żal, że Turcy w ostatniej chwili odmówili podpisania traktatu, w tej formie, jaką zaproponowali sojusznicy. Curzon spodziewa się jednak, że Angora zda sobie sprawę z popełnionego błędu i zdecyduje się traktat podpisać.

Przechodząc do omówienia spraw zagłębia Ruhry Curzon oświadczył, że Francja znajduje się obecnie w obliczu ciężkiego zadania zorganizowania życia ekonomicznego na okupowanym terytorium. Mówca obawia się aby operacje które początkowo miały jedynie charakter ekonomiczny nie przybrały charakteru politycznego. Lord Curzon zakończył swe przemówienie oświadczeniem, iż obecnie nie mogłoby być mowy o jakiegokolwiek akcji pośrednictwa.

Londyn, 13 lutego. — (P. A. T.). Po przemówieniu Curzona Izba lordów przyjęła adres w odpowiedzi na mowę tronową.

DEMONSTRACJA BEZROBOTNYCH.

Wiedeń, 14 lutego. (PAT). „Neue Freie Presse” donosi z Londynu. Podczas wczorajszego posiedzenia parlamentu przed pałacem Buckinghamskim odbyła się demonstracja bezrobotnych.

świadczenia, iż wszelkie wiadomości, jakoby wielcy przemysłowcy zagł. Ruhry gotowi byli do rokowań z Francją, są bezpodstawne. Pomiedzy przemysłem niemieckim i francuskim zerwano wszelkie stosunki. Niemcy mogłyby podjąć rokowania tylko z konferencją ambasadorów lub komisją odszkodowań, a więc ze wszystkimi sojusznikami razem, a nie wyłącznie z Francją i Belgią.

**NICI
BAWEŁNA
KORDONKI**
D. M. C.

Nadeszły **JEDWABIE** dla Jempry
TOMASZOWSKIEJ FABR.
POLECA:
POLSKA CENTR.
HANDLU NIEMI **S. WEGENKO I S-ka**
Współwłaściciele Grochowskiej Fabr. Nici
Warszawa, **Krucza 24**, tel. 137 17 i 263-14
Zadać wyczerpujących ofert i cenników.

**LASSE
ZEPHYRY
WEŁNA**
L. V.

Ruch robotniczy Z życia partji

Odczyt.

W piątek, dn. 16 b. m., o godz. 8 w., w lokalu dzielniczy Jerozolimskiej (Chłodna 41) poseł tow. Zofia Praussowa wygłosi odczyt n. t. „Prawodawstwo robotnicze i ubezpieczenia społeczne”.

Wejście dla członków partji za legitymacjami, dla sympatyków za bezpłatnymi biletami, które można otrzymać w Sekretarjacie dzielniczy.

Praga, Dziś, d. 15 b. m., o godz. 7 wiecz., w lokalu dzielniczy, Brukowa 29 odbędzie się ogólne zebranie członków dzielniczy.

Mokotów, Dziś, dn. 15 b. m., o godz. 6 wiecz., w lokalu O. K. R., Al. Jerozolimskie 6 odbędzie się posiedzenie komitetu dzielnicowego.

Ochota, Dziś dn. 15 b. m., o godz. 7 wiecz., w lokalu dzielniczy, Grójecka 45 m. 46 odbędzie się posiedzenie komitetu dzielnicowego.

Tramwajowa org. P. P. S. Dziś, dn. 15 lutego w poniedziałek 19 lutego, w lokalu O. K. R., Al. Jerozolimskie 6 odbędzie się konferencja dzielnic tramwajowej. Wszyscy członkowie winni przybyć z legitymacjami.

Pogadanki wydziału kobiecego. Dziś o godz. 6 wiecz. odbędzie się pogadanka tow. Weychert-Szymanowskiej n. t.: „Podstawy w życiu społecznym” w klubie kobiecym na Nowem-Brudnie (ul. Syrokomli).

W sobotę, dn. 17 lutego o godz. 7 wiecz., w klubie kobiecym przy ul. Brackiej nr. 17 odbędzie się pogadanka tow. Jadwigi Janczkowskiej n. t.: „Kobieta i jej zadania w życiu kulturalnym”.

Centralny Zarząd Związków pracowników fotograficznych podaje do wiadomości ogółu pracowników fotografów, że od dn. 1 lutego trwa w Kowlu strajk fotografów. Wobec tego pracownicy fotograficzni nie powinni przyjmować posad w tem mieście.

Ruch zawodowy

BACZNOŚĆ WŁOKNIARZE!

Dnia 16 b. m. (piątek) godz. 6 i pół w lokalu Związku, Wolska 52, tow. Szpotkański wygłosi odczyt na temat „Znaczenie międzynarodówki w ruchu robotniczym”. Po odczycie na temat powyższy odbędzie się dyskusja.

Ze Związku robotników przemysłu spożywczego. Zarząd I oddz. piekarszy Zw. rob. przem. spożywczego zawiadamia, że walne zebranie piekarzy odbędzie się w niedzielę dn. 18 lutego o godz. 10 rano w lokalu Związku (Leszno 53).

Baczność metalowcy! W fabryce „Arma” we Lwowie wybuchł strajk z powodu nieprzyznania podwyżki odpowiedniej wzrostowi drożyzny, przeto należy omijać te zakłady aż do odwołania. W strajku stoją wszystkie zakłady metalurgiczne, nie wyłączając rusznikarzy.

Baczność formierzy! We wszystkich odlewniach żelaza i metali we Lwowie wybuchł strajk, przeto należy omijać Lwów aż do odwołania.

Ruch kult.-oświatowy.

Odczyt Związku Niezal. Młodzieży Socjal. Dnia 18 lutego, w niedzielę, o g. 4 po poł. w „Klubie Akademickim” (Marszałkowska 97), odbędzie się urzędowy staraniem Zw. Niezal. Mł. Socjal., odczyt tow. posła K. Czaplińskiego, p. t. „Chrześcijańska Demokracja, jej ideologia, program i cele”. Bilety w cenie 300 mk. nabywać można codziennie w Kasie Klubu Akademickiego, oraz w dniu odczytu przy wejściu.

Ze Zw. Pol. Młodz. Rob. „Sila”. Okręgowy Komitet warszawski zawiadamia, że w niedzielę dn. 18 b. m., w lokalu W. S. S. S., Chłodna 45, o godz. 10½ odbędzie się zebranie wraz z referatem p. t. „Kwestja żydowska”, na które komitet zaprasza młodzież robotniczą Warszawy. Starzy i nowi członkowie proszeni są o bezwarunkowe przybycie.

**Najlepsza
herbata № 76-a
B-ci Wieliczkiej i S-ki.**

NA RATY
i za gotówkę
wykwintne sukienki damskie, kostjamy oraz ubiory męskie.
Nowolipie 30, m. 3, front II piętro.

Rozmaitości.

Slepy chłopiec odzyskał wzrok za pomocą... światłowego oka.

W Paterson (Stany Zjednoczone) dokonano niedawno niezwyklej operacji. Do oczu chłopca, który był ślepy przez lat 7, przeszczepiono oko świni i chłopiec rzeczywiście niedługo po operacji, gdy mu na chwilę usunęto bandaż, mógł już na rozróżnić światło dzienne od ciemności.

Życie gospodarcze.

Notowania giełdy warszawskiej.

Dolary St. Zjedn. 45,750—45,500—43,500.
Franki franc. 2780.
Belgia 2475—2525—2500—2420
Berlin 1,75—2,00—1,95—1,42.
Londyn 215,000—210 000—212,500—203,250.

CYRK Warszawski

Dziś 8 wieczór

„Szlagiery” programu

Trupa Kleyn,
Trupa Paetzold,
Stefan i Nico al
Maugels i Girl
Wesołe niedźwiedzie
Willy Picardy,
Trupa Millions
Hela Hinsler,
Lydia Dias
Trio Hermano,
Trio Potrek
Duet Hanan,
Dwoje Borry.

KRONIKA.

Zmarł w Warszawie znany lekarz-akulista, Bolesław Gepner, ur. w r. 1864.

Zamknięcie teatrów świetlnych. Wczoraj właściciele kin, z powodu sporu z Magistratem o podatek, zamknęli swoje zakłady.

STAN POGODY

(według danych Państw. Instytutu Meteorolog.)

Temperatura najwyższa wynosiła wczoraj w Warszawie — 4,0°, najniższa 5,5°.

Przewidywany przebieg pogody w dniu dzisiejszym: W zachodniej części Polski przeważnie pochmurno, miejscami śnieg, temperatura w godzinach od — 3° do — 8° C., na wschodzie — dość pogodnie, temperatura poniżej — 8° C.

Obchód 450-letniej rocznicy urodzin Kopernika.

W dn. 18 lutego odbędzie się uroczystości Kopernikowskie w Warszawie. O godz. 11 rano w kościele O.O. Karmelitów odbędzie się uroczyste nabożeństwo, celebrowane przez J. E. kardynała Kakowskiego. Po nabożeństwie wyruszy pochód do pomnika Kopernika, przy którym wygłosi przemówienie prezes warszawskiego Tow. Naukowego prof. Jan Kockanowski, a prezydent komitetu złoży wieniec. Chór Opery przy współudziale orkiestry reprezentacyjnej dowodził miast pod batutą dyr. Sielskiego odśpiewa hymn Bogarodzica, następnie orkiestra odegra poloneza A-dur Chopina. Akademią w wielkiej sali Ratusza, na której jest sprowadziana obecność pana Prezydenta Rzeczypospolitej, rozpocznie się o godz. 4½ po poł. O godz. 8 wiecz. odbędzie się przedstawienie galowe w teatrze Wielkim. Odegrana będzie opera Moniuszki „Halka”.

We wszystkich teatrach przed podniesieniem kurtyny zostanie wygłoszony wiersz Deotymy „O Koperniku”. Bilety do 10 i krzesła zostaną rozdane dla reprezentacji i zaproszonych gości, pozostałe bilety na balkon i galerję można nabywać w kasie zamawiać.

Odwołanie pociągów. Dyrekcja Kolei Państwowych podaje do wiadomości, że z dnem 15 lutego r. b., wskutek słabej frekwencji podróży, pomiędzy Białymostkiem i Łososną odwołuje się pociąg ekspresowy Nr. 1005, odchodzący z Białegostoku o godz. 0,12 i p. Nr. 1006, przybywający do Białegostoku o godz. 7,05. Również od tejże daty odwołuje się obieg wagonu komunikacji bezpośredniej Warszawa-Łososna w pociągach pośpiesznych Nr. 1001, odchodzących z dworca Głównego w Warszawie o godz. 19,40 i poc. Nr. 1002 przybywających na tenże dworzec o godz. 11,35.

Sprawa kinematografów. Magistrat uchwalił odmówić zbiorowej prośbie przedsiębiorców kinematograficznych obniżenia do 50% obecnie obowiązującego 100% podatku od biletów wejścia do kinematografów, wobec niezłożenia dowodów uzasadniających żądanie. Jak wiadomo petenci stwierdzili tylko ogólnikowo rzekomą ruinę kinematografów wskutek polalku, a nie przedstawili żadnych przez Magistrat rachunków zysków i strat.

Kursy rzemieślnicze. Muzeum Rzemiosł i Sztuki Stosownej zawiadamia, że dn. 1 b.m. zostały otwarte kursy rysunków zawodowych dla rzemieślników, w godzinach wieczorowych od 7—9 wiecz.

Zarząd Muzeum otwiera oddziały równoległe dla poszczególnych grup zawodowych. Zapisy przyjmują kancelarja Muzeum Rzemiosł i Sztuki Stosownej (Chmielna 52) w godz. wieczorowych od 5—8.

ZEBRANIA I ODCZYT.

O życiu i dziełach Kopernika. Dla uczczenia pamięci Mikołaja Kopernika w szkołach, T-wo Miłośników Astronomji rozesłało, za aprobatą p. ministra W. R. i O. P., pismo ułożone do wszystkich szkół średnich i powszechnych w Polsce, zawierające krótką wiadomość o życiu i dziełach Kopernika, celem ułatwienia nauczycielom urządzenia pogadanki w szkole na temat działalności i zasług naszego wielkiego astronoma. Szkoły i instytucje, które nie otrzymały tego pisma, zechcą się po takowe zwrócić do administracji „Urąj”, Warszawa, Widok 46 m. 16.

Odczyt o Neapolu. W piątek 16 b.m. o godz. 8 wiecz. w Muzeum Przemysłu i Rolnictwa (Krak. Przedm. 63) prof. W. Trojański wygłosi odczyt ilustrowany przez rzeźbami o Neapolu.

Odczyt prof. Petrzyńskiego. Jutro w Auli Uniwersytetu o godz. 8-ej wiecz. odbędzie się odczyt prof. Petrzyńskiego pod tytułem „Istota sporu między socjalizmem a kapitalizmem”. Bilety w cenie 2000 mk. i 1000 mk.

Z Polskiego Tow. Krajomawczego. Dziś o g. 8-ej wiecz. w lokalu Tow. (Karowa 31) odbędzie się zebranie, na którym prof. Lauterbach wygłosi odczyt n. t. „Miasto przyszłości”. Wstęp dla członków i gości.

WYPADKI.

Zabicie złodzieja. Do sprzedającej parę nowo-ego obuwia męskiego, z którego, na targowisku na pl. Kercelego przy wychodzie ul. Ogrodowej Teofil Węgrzynowiczowej (Chłodna nr. 54) zbliżył się jakiś mężczyzna z zamiarem jakoby kupna kamasy. Po chwilowym oglądnięciu towaru, rzekomy nabywca, pchnął Węgrzynowiczową z taką siłą, że upadła, poczem wyrwał jej parę kamasy i rzucił się do ucieczki w ul. Ogrodową. Za uciekającym pobiegła Węgrzynowiczowa i jakiś przechodzień, krzykząc „złodzieja! złodzieja!”. Po chwili jakiś przechodzący już przytrzymał złodzieja, lecz ten, broniąc się silnymi uderzeniami butami w twarz swego przeciwnika, wyrwał się, przebiegł na nieparzystą stronę ulicy i w dalszym ciągu uciekał.

Krzyki zaalarmowały również starszego przodownika VII komisariatu Roguta. Rogut zastąpił drogę uciekającemu, usiłując go schwycić, lecz złodziej bronił do siebie dościsnąć silnym wymachiwaniem kamazami. Wówczas Rogut wyjął szablę i pogonił za złodziejem. Złodziez się po chwili na odległość szablę od uciekającego, Rogut krzyknął „stój”, wtedy złodziej odwrócił się szybko i z silnym rozmachem rzucił kamazę w Roguta, lecz chybił. Jednocześnie w tym momencie złodziej nadział się na wystawioną przez Roguta obnażoną szablę, której koniec trafił złodzieja w prawy bok. Roniony upadł i po chwili życie zkończył. Lekarz Pogotowia stwierdził, że śmierć nastąpiła wskutek silnego krwotoku i przebiecia płuca. Zmieszanych przy zmarłym dowodu osobistego (bez fotografii) okazuje się, że jest to 20-letni Paweł Ró. żalski (nigdzie niezameldowany), przed dwoma laty mieszkał przy ul. Puławskiej 62.

Poszukiwanie policyjanta. Posłomukowy Wincenty Pietrowicz z posterunku w Nowojellni (województwo nowogrodzkie) otrzymawszy informację, że na wesele we wsi Warokowszczyzna, gm. Dworzeckiej, pow. Sienickiego, będzie znajdował się poszukiwany od roku bandyta, Wasyl Bazyli Kłimiec. Gdy Pietrowicz, w asystencji żołnierza, przybył na wesele celem ujęcia bandyty, ujrzałszy go tam, Pietrowicz wydał rozkaz „ręce do góry”. Na rozkaz Kłimiec szybko ruchem wy dobył z kieszeni rewolwer i dał strzał w kierunku posterunkowego, raniąc go w pierś, poczem torując sobie drogę bronią, zbiegł.

Z sądów.

O potwarz w druku.

W kwietniu 1919 r. w satyrycznym tygodniku ilustrowanym „Sowizdrzał”, wychodzącym pod redakcją p. Władysława Nawrockiego, umieszczony został wiersz pod tytułem „do redaktora Monitora”. W wierszu tym literat i współredaktor ówczesny „Świata”, p. Eustachy Czekalski nazwany został „alfonsem”, ciętym rzekomo zyski z procedury „siostry-huryski” jednakowo „uczynnej dla Rummli, jak i dla Schala”, dygnitarzy okupacji niemieckiej.

Wiersz powyższy stał się źródłem wytoczonej przez pokrzywdzonego na honorze p. Czekalskiego sprawy, która dnia 12go b. m., po wielokrotnym z winy świadków odroczeniu rozpraw, znalazła się na wokedzie sądu okręgowego w wydziale 12-ym karnym.

Oskarżony Nawrocki, który bronił się sam i przez obrońcę swego adwokata Al. Margeisa, powołał się na szereg świadków ze swięt. dziennikarsko-literackiego, a między innymi na p.p. red. M. P. Magnuskiego, Powojczyka, Wiśniewskiego, Reinholda, Hulanickiego, Golickiego i Nowoczyńskiego (skazanego na 40.000 mk. za niestawienie się).

Świadkowie ci mieli jakoby zapewnić oskarżonego 4 lata temu, że zarzuty zamieszczone w „Sowizdrzale” mają cechy prawdziwości.

Zeznania świadków nie potwierdziły jednak zupełnie zarzutów, zawartych w „Sowizdrzale”.

Nawrocki starał się przekonać sąd, iż działał nie tylko w dobrej wierze, ale z całą świadomością, że mówi prawdę.

Sąd, po długiej naradzie, przy uwzględnieniu okoliczności łagodzących, skazał red. Nawrockiego na dwa miesiące więzienia.

O ile słyszeliśmy, Nawrocki założył ma apelację głównie w kwestji niezastosowania don dekretu o amnestji.

Teatr i muzyka.

Z TEATRU PRASKIEGO.

Teatr Praski wystawił przed kilku dniami dramat historyczny, oparty na słynnej powieści H. Sienkiewicza „Krzyżacy”.

Piękna wystawa i staranna gra całego zespołu zapewniają długie powodzenie nowowystawionej sztuki. Na wyróżnienie zasługują: Wacławski (Jurand), Mieczysławski (Zbyszko), Rostkowska (Danusia), Szpakowska (Jagienka) Bernatowicz (Maciek).

Teatr Wielki. Dziś „Pieśń miłosna Hofera” oraz balety: „Scherzade”, „Nancy” i „Taleo Polowickie”.

Teatr Rozmaitości. Dziś „Dom Mirgalewy”.

Teatr im. Bogusławskiego. Dziś „Dom otwarty”.

Teatr Reduta. Dziś i dni następnych „Lekko-duch”.

Teatr Polski. Dziś i codziennie „To co najważniejsze”.

Teatr Mały. Codziennie „Zława w miłość”.

Teatr Praski. Dziś „Krzyżacy”.

Teatr Nowości. Dziś „Narcyzowa Lukullusa”.

Teatr Komedia. Dziś „Simona już jest taka”.

Teatr Nowy. Dziś „Wieszka kartawu”.

Z Filharmonji. W piątek na koncercie symfonicznym pod dyrykcją Grzegorza Fitelberga wykonana będzie Symfonia Fantastyczna Berlioz oraz — jako nowość — rapsodia „Italia” włoskiego kompozytora Caselli. Solistą będzie artysta opery Tadeusz Orda.

Nowa Szopka Pikadora. Cukiernia Ziemian-ska (Kredowa 9) codziennie wypełnia się na „Szopce Pikadora” o godz. 10-ej wieczorem. W nadchodzącą niedzielę dwa przedstawienia, jedno o godz. 6-ej wieczorem, a drugie o godz. 10-ej wieczorem. Kasa czynna codziennie od godz. 5-ej po poł. w Cukierni Ziemianiskiej.

Recital Emmy Alberg. Dziś w czwartek dn. 15 lutego o g. 8 w. w Konserwatorium gra doskonała pianistka p. Emma Alberg. Bogaty program recitalu składa się z dzieł Schuberta, Chopina, Stokowskiego, Szymanowskiego i Dukasa. Koncert ten wywołał duże zainteresowanie w muzycznych sferach Warszawy.

Występ Popowa. W Konserwatorium (Okólnik 1) w piątek dn. 16 b.m. o godz. 8 wiecz. odbędzie się koncert pianistki p. Marii Miskiej i p. Borysa Popowa, artysty Wielkiego Teatru Moskiewskiego, urozmaicony występem artystki dramatycznej p. Wandy Modzelewskiej. Bilety do nabywania w księgarni W. P. Wendego, Krakowskie Przedm. 9 i Izdykowski, Marszałk. 119.

Tombola Artystów Teatrów Miejskich. Posiadacze biletów wejścia na Tombolę odbyła w dniu 10 b.m. Nr. 349 353 1102 320 683 222 685 91 1200 494 1035 321 55 1028 1360 645 1087 1079 9 51 1905 283 466 581 1097 356 1385 523 1013 1258 1382 1127 1120 532 873 684 1202 886 208 422 20 689 686 495 1462 1444 69 973 1320 621 1405 1025 683 113 1178 742 713 1070 914 1427 1105 1289 282 1274 469 851 348 562 516 166 834 801 984 1205 1316 989 1014 475 744 11 134 549 62 1436 150 1445 672 581 371 1327 — mogą otrzymać wygrane milionówki w kasie pożyczkowej Artystów Teatrów miejskich (Trębecka 10, 5-te piętro, winda) codziennie, od godz. 6-ej do 7-ej wieczorem, do dnia 1 marca ub.

Sport.

II międzynarodowe zawody narciarskie w Zakopanem.

W dniach 16, 17 i 18 lutego 1923 r. urządził w Zakopanem Polski Związek Narciarski II międzynarodowe zawody narciarskie. Organizację zawodów przeprowadza Sekcja narciarzy Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego z pomocą miejscowych władz i instytucji. W skład prezydium komitetu organizacyjnego wchodzi: p.p. dr. Józef Diehl, jako przewodniczący, St. Roj i kpt. Wł. Zieliński, jako zastępcy, oraz kpt. Denhoff — Czarnocki, jako sekretarz. Zgłoszenia przyjmuje Sekretariat P. Z. N. w Warszawie, ul. Szopena 5, a w ostatnim tygodniu przed zawodami do dnia 15 lutego godz. 3 rano, Sekcja Narciarska P. T. T. w Zakopanem (dworzec Tatrzański).

Zwycięzca otrzyma tytuł „Mistrza Tatr” na rok 1923/24, nagrodę honorową, dyplom i odznakę honorową P. Z. N. Poza tem przewidziany jest cały szereg innych nagród. Udział w zawodach zapowiadzili dotąd: Francuzi, Szwajcarzy, Węgrzy, Rumuni, Jugosłowianie, Niemcy i Finlandczycy. Klasa polskich zawodników polepszyła się znacznie, co wykazały zawody ostatnie we Francji i Szwajcarii. Także ilość startujących zwiększyła się w stosunku do roku ubiegłego, w dwójnast.

Polski DOM HANDLOWY MACIEJOWSKI & ARTZT

MARSZAŁKOWSKA 127

(filji nie posiadamy).

Otrzymaliśmy Nowości we wszystkich działach

Wełny damskie
na suknie
i kostjomy
Wełny w pasy
na spódnice

Materiały Męskie
org. Angielskie
i krajowe
na garnitury
palta
podszewki

Jedwabie
w najnowszych
gatunkach i kolorach
trykotiny
ogr. wybór kolorów

Towary Białe—
Bielizna stołowa
Zefiry
FIRANKI-SZTORY
koldry na wacie

Ręczniki
chustki
Bielizna damska
pończochy
skarpetki
Bielizna ciepła

Markizety — Woale — Satyny desenlowe i gładkie.

MELANGE WEŁN.
NA KOSTJUMY
i SUKNIE
W 6 KOLORACH

8500.—
mtr.

OKAZJA! Paczka angielskich igiel
assortyment 22 szt. 200 mk.

GOTOWE I NA ZAMÓWIENIE-ROBOTA WYKWIĘTNA

GARNITURY
MĘSKIE
UBRANIA DLA
MŁODZIEŻY.

SPANO
Bracia Jabłkowski
Warszawa-Bracka 25. Wilno-Mickiewicza 18.

KTO CHORY:

na migrenę, ból głowy, katar żołądka, katar kiszek, obstrukcje, rozwojenie, hemoroidy, krwotoki, ogólne wycieńczenie, kaszel, reumatyzm, uszy, oczy, skrofule, rany, Influenze, bólesci krzyża, małokrwistość, nerwowość, malarje; brak apetytu, watrobe, nerki, a także choroby kobiece, dziecięce i wszelkie inne—niech się zwróci do RUDZIŃSKIEGO i natychmiast pozabawia się bólesci i cierpień.

HIPOLIT RUDZIŃSKI

LECZENIE BEZ LEKARSTW

Przyj. od 10 rano do 7 godz. wieczór.

Warszawa, Niecała Nr 12 m. 44.

Dr. S. Jermulowicz
h. ordyn. klin. uniwers.
(prof. Reissera) we Wro-
clawiu. Chor. skóry, wener-
piciove, (niemoc) Lecz. pr.
Roentgena, d'Arsonvala,
Kromayera (lampy kwar-
cowa). Od 12-2 i 5-7.
Szkoła 8.

Dr. SOŁOKOWICZ-FREYMANOWA
Warszalkowska 108, od 5-7.
Choroby kobiece. Od 1-2 ceny
lecznicowe.

Na raty
i za gotówkę

Wykwintne okrycia damskie i u-
biory męskie. Złota 16 — 29,
2-ga brama w podwórzu

DYREKCJA TRAMWAJÓW MIEJSKICH W WARSZAWIE

awiadamia niniejszem, że zgodnie z uchwałą Komisji Specjalnej Rady Miejskiej z dn. 13-go b. m. od dnia 16-go lutego r. b. pod-
wyższa się taryfa:

tramwajową:
za jednorazowy bilet normalny dzienny do mk. 500.—
„ „ „ ulgowy „ 250.—
„ „ „ nocny „ 100.—

autobusową:
za jednorazowy bilet normalny „ 700.—
„ „ „ ulgowy „ 300.—

Opłata za przewóz bagażu równa się cenie normalnego bile-
tu tramwajowego względnie autobusowego.

Wskutek zmiany taryfy bilety terminowe wydane na I kwar-
tał ważne będą bez dodatkowej opłaty:

1) w tramwajach do dnia 2-go marca włącznie
2) „ autobusach „ 28-go lutego

Bilety abonamentowe normalne serji „A” oraz ulgowe serji
„Y” znajdujące się w posiadaniu pasażerów, ważne są do dn. 20-go
lutego włącznie i po tym terminie bezwzględnie przyjmowane nie
będą.

Od dn. 16-go b. m. konduktorzy będą sprzedawać bilety na
10-krotne przejazdy normalne serji „C” i ulgowe serji „Z” podwój-
nie perforowane z ustępstwem 10% (zamiast jak dotychczas z ustę-
pstwem 5%).

Zarząd Oddziału Warszawskiego Związku Zawodowego Praco-
wników Handlowych i Biurowych w Polsce (Zielna Nr. 25),
podaje do wiadomości ogółu członków, iż na mocy uchwały

Nadzwyczajnego Walnego Zebra z dn. 1 Lu-
tego r. b.

z dniem 15 marca r. b. zaległe składki członkowskie
będą pobierane według normy składki bieżącej.

Wobec powyższego Zarząd wzywa członków, zalegających w
opłacie składek, aby do dnia 15 marca uiszcili wszystkie należ-
ności.

Odzis cena małej obligacji
Pożyczki Złotej Mk. 75.000

Wiele Osób się przekonało

że najtaniej można się ubrać
W MAGAZ. UBIORÓW MĘSKICH

A. Baliszewski Piękna 29

UWAGA! Uszyście lub przenico-
wanie garnituru 120.000 mk.
Gotowa. Zamówienia.

Obawie trwale najlepszych szew-
ców na raty. Sienkiew-
icza 3, m. 19.

Dr. med. A. BEATUS

Chor. weneryczne, skórne i
płciowe. Od 2-315-8. Panie
1-214-5. Sienkiewicza 12,
m. 30, t. 73-06.

Dr. F. ROSTKOWSKI lek. asyst.
szpit. św. Łazarza Chor. skór., wener., analfi-
zy krwi na syfilis Chłodna 26, tel.
99-29. Od 1-315-7.

GIRYCIA, KOSTJUMY, SUKNIE.
wielki wybór. Najtaniej. Hoza 54

OGŁOSZENIA UKOŃC.

A) Na raty obrączki ślubne, zło-
te pierścienie, zegar-
ki. Przyjmuje reperacje tanio,
dobrze. Zegarmistrz, Gutmacher,
Smocza 21.

BACZNOŚCI Garnitury marynarko-
we, zakletowe, futra,
palta, jesionki, saki, spodnie, naj-
taniej w Wytwórni ubiorów Sipo-
wski i Majewski, Chmielna 49,
front II piętro narożny dom przy
dworcu głównym. Uwaga: szyje-
my na zamówienia z własnych i
powierzonych materiałów o 50%
taniej.

GARNITURY dwa marynarkowe
męskie po 200 ty-
sięcy mk. Reglan wiosenny mę-
ski najmodniejszy 150 tysięcy
sprzedam zaraz, Piękna 64 (bez
liter) m. 11. Handlarze wyla-
czeni.

Jedwab, wełna, zefiry na jum-
pery. Centrala Nici,
Krucza 24.

Nowy katalog książek wysła-
nie księgarnia Jana
Mackowa. Roźniatów (Małopol-
ska).

Okulary, binokle, przerwatwy
„Venus”, najlepsze
noże do gołenia nadeszły. Naj-
taniej bo w podwórzu. Optyk
„Akst”, Jerozolimska 33 róg Ma-
szalkowskiej.

Samowarów bronzów, zegarków
firmowych poszu-
kuje „Fortuna”, Nowy-Swiat 10.
Telefon 140-58.

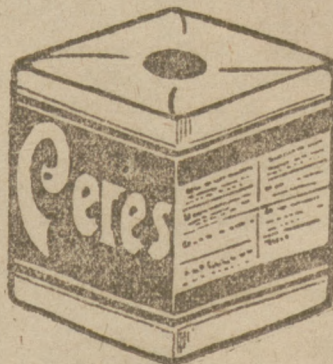
UROK MŁODOŚCI przywraca spe-
cjalista syste-
mem radiofizjologicznym, usu-
wając bezpowrotnie zmarszczki,
wagry, pieg, czerwoność nosa,
opierzchnięcie, wypadanie włos-
ów, siwiznę. Próba bezpłatna.
Chmielna 54-5, 1-e piętro front,
4-7 wieczorem.

Wełna, jedwabie, zefiry na jum-
pery. Krucza 24, Cent-
rala Nici

Zefiry, jedwabie, wełna na jum-
pery. Centrala Nici, Kruc-
za 24.

ZĘBY SZTUCZNE korony, most-
ki. Przeróbka
starych zębów. Przyjeżdżnym za-
mówienia w ciągu dnia. Repa-
racje na poczekaniu. Ceny ni-
skie. Laboratorium zębów sztucz-
nych. Senatorska Nr domu 28 30
mieszkanie 29. Przy laboratorium
gabinet dentystyczny. Niezamoż-
nym ustępstwo.

Take
wygląda

PRAWDZIWY

CERES **TIUSZCZ**
JADALNY

Prawdziwy tylko w oryginalnym opakowaniu z marką „CERES”